



# **Mäns språkbruk i mediala miljöer**

**En kritisk diskursanalys av hur maskulinitet framställs i svenska podcasts**

**Markus Hicks**

**Examensarbete 15 hp  
Läroprogrammet  
Institutionen för individ och samhälle  
Vårterminen 2026**

**Arbetets art:** Examensarbete 15 hp, Lärarprogrammet

**Titel:** Mäns språkbruk i mediala miljöer – En kritisk diskursanalys av hur maskulinitet framställs i svenska podcasts

**Engelsk titel:** Men's Language Use in Media Environments – A Critical Discourse Analysis of How Masculinity Is Represented in Swedish Podcasts.

**Sidantal:** 45

**Författare:** Markus Hicks

**Examinator:** Håkan Jansson

**Datum:** Mars 2026

## **Sammanfattning**

### **Bakgrund:**

Språkbruk spelar en central roll i hur sociala identiteter, såsom maskulinitet, konstrueras och upprätthålls i interaktion. Tidigare forskning har visat att mäns språkbruk ofta präglas av exempelvis konkurrens, humor och emotionell återhållsamhet, men att dessa språkliga praktiker är situationsbundna och föränderliga. I dagens mediala landskap, där podcasts utgör en betydande del av ungas vardag, blir det särskilt relevant att undersöka hur maskulinitet formas genom språkliga praktiker i dessa miljöer.

### **Syfte:**

Studiens syfte är att undersöka hur maskulinitet framställs i svenska podcasts skapade av manliga kreatörer, med fokus på hur mäns språkbruk bidrar till att konstruera olika diskurser om maskulinitet.

### **Metod:**

Studien har en kvalitativ ansats och bygger på en kritisk diskursanalys (CDA) av tre utvalda podcastavsnitt. Det empiriska materialet har transkriberats och analyserats utifrån ett antal analytiska kategorier: "lexikala markörer och språklig stil", "emotionell positionering och affektiva uttryck", "turtagning, talutrymme och interaktionell dominans", "humor, ironi och homosocial positionering" och "tematik och ämnesval. Analysen genomförs även med stöd i semiotikens denotativa och konnotativa nivåer.

### **Resultat:**

Resultatet visar att maskulinitet i materialet konstrueras genom en informell och vardaglig stil, där humor och ironi utgör centrala roller. Affektiva uttryck formuleras ofta i skämtsamma och överdrivna former, vilket möjliggör en distansering från emotionell öppenhet. Vidare framträder samtal som genomsyras av konkurrens, avbrott och längre repliker, samtidigt som humor används för att etablera gemenskap inom den homosociala gruppen. Tematiskt kretsar samtalen kring ämnen som sexualitet, relationer och vardagliga händelser. Sammantaget synliggör studien hur maskulinitet konstrueras i tre podcastavsnitt som både humoristisk och normativ, där vissa uttryck förstärker hegemoniska ideal samtidigt som de möjliggör variation inom maskulinitetens ramar.

# Innehåll

<b>1. Inledning</b>	<b>1</b>
<b>2. Syfte och frågeställning</b>	<b>2</b>
<b>3. Bakgrund</b>	<b>3</b>
3.1. <i>Språkbruk varierar i relation till situationskontext</i>	3
3.2. <i>Tidigare forskning</i>	4
3.2.1. <i>Mäns språkbruk ur sociolingvistiskt perspektiv</i>	4
3.2.2. <i>Mäns språkbruk inom influencersfären</i>	7
3.2.3. <i>Maskulinitet i sociala medier</i>	8
3.3. <i>Hegemonisk maskulinitet i relation till den tidigare forskningen</i>	9
3.4. <i>Vanliga fenomen i mäns språkbruk</i>	10
3.4.1. <i>Slang, svordomar och dialekt</i>	11
3.4.2. <i>Samtalsämne och genre</i>	11
3.4.3. <i>Dominans och makt</i>	12
3.4.4. <i>Avsaknad av stödsignaler och längre repliker</i>	12
3.5. <i>Podcast</i>	13
<b>4. Teoretiska utgångspunkter</b>	<b>13</b>
4.1. <i>Semiotik</i>	14
4.2. <i>Diskurs och diskursiv konstruktion av maskulinitet</i>	14
4.3. <i>Hegemonisk maskulinitet</i>	14
4.4. <i>Analys av samtal</i>	15
<b>5. Metod och empiriskt material</b>	<b>16</b>
5.1. <i>Kvalitativ ansats</i>	16
5.2. <i>Empirisk data och avgränsning</i>	16
5.2.1. <i>Val av podcasts</i>	17
5.3. <i>Critical Discourse Analysis</i>	18
5.4. <i>Tillvägagångssätt</i>	20
5.5. <i>Analytiska kategorier</i>	21
5.5.1. <i>Lexikala markörer och språklig stil</i>	21
5.5.2. <i>Emotionell positionering och affektiva uttryck</i>	21
5.5.3. <i>Turtagning, talutrymme och interaktionell dominans</i>	22
5.5.4. <i>Humor, ironi och homosocial positionering</i>	22
5.5.5. <i>Tematik och ämnesval</i>	22
5.6. <i>Validitet och reliabilitet</i>	23
5.7. <i>Etiska överväganden</i>	24
<b>6. Resultat</b>	<b>25</b>
6.1. <i>Podcastavsnitt 1: Svara på frågor</i>	25
6.1.2. <i>Lexikala markörer och språklig stil</i>	25
6.1.2. <i>Emotionell positionering och affektiva uttryck</i>	27
6.1.3. <i>Turtagning, talutrymme och interaktionell dominans</i>	28
6.1.4. <i>Humor, ironi och homosocial positionering</i>	28

6.1.5. Tematik och ämnesval .....	28
6.2. <i>Podcastavsnitt 2: Otrohet</i> .....	29
6.2.1. Lexikala markörer och språklig stil .....	29
6.2.2. Emotionell positionering och affektiva uttryck .....	31
6.2.3. Turtagning, talutrymme och interaktionell dominans.....	31
6.2.4. Humor, ironi och homosocial positionering .....	32
6.2.5. Tematik och ämnesval .....	33
6.3. <i>Podcastavsnitt 3: På akuten</i> .....	34
6.3.1. Lexikala markörer och språklig stil .....	34
6.3.2. Emotionell positionering och affektiva uttryck .....	35
6.3.3. Turtagning, talutrymme och interaktionell dominans.....	35
6.3.4. Humor, ironi och homosocial positionering .....	36
6.3.5. Tematik och ämnesval .....	37
<b>7. Diskussion .....</b>	<b>37</b>
7.1. <i>Slutsats</i> .....	38
7.1.1. Vilka diskurser om maskulinitet framträder i materialet?.....	38
7.1.2. Hur framställs maskulinitet i materialet utifrån mäns språkbruk? .....	39
7.2. <i>Metoddiskussion</i> .....	41
7.3. <i>Implikationer för lärarprofessionen</i> .....	43

# 1. Inledning

”Är du bögen i buren?” frågade Karl.

”Nej?” svarade Markus

”Bögen är lös. Bögen är lös” säger Karl.

Frågan i inledningen är en fråga som syftar på att du inte kan gå vinnandes ur den konversationen, det vill säga att det inte spelar någon roll hur du svarar eftersom du alltid kommer sluta upp som bögen antingen i buren eller inte. Detta var en fråga som ställdes många gånger runtom i min sociala miljö under tonåren där pojkar marginaliserade bögar genom språkbruk. Frågan fungerade som en språklig fälla där heterosexualitet etablerades som norm och homosexualitet positionerades som avvikelse. Att använda ord som ”pussy” för att vara feg eller ”klenis” för att vara mindre fysiskt stark är också exempel på hur språkbruk kan användas för att reproducera normer kring maskulinitet och upprätthålla en hierarkisk ordning.

För att förstå denna typ av språklig positionering används i denna studie teoretiska perspektiv presenterade i *Masculinities* av R.W. Connell (2005) och begreppet hegemonisk maskulinitet. Connell (2005) beskriver hur maskuliniteter organiseras i en hierarki där vissa former ges kulturell legitimitet medan andra underordnas eller marginaliseras. Den hegemoniska maskuliniteten representerar den form som framstår som normerande och som legitimerar mäns överordning i relation till kvinnor och andra män. I den inledande anekdoten synliggörs det hur hegemonisk maskulinitet inte främst upprätthålls genom formell makt, utan genom vardaglig interaktion. Att ord och uttryck som nämns i anekdoten är med och reproducerar maskulinitetsnormer som framstår som självklara medan till exempel ”pussy” som är kopplad till femininet anses vara lägre ned i hierarkin.

Maskulinitetsnormer formas och reproduceras inte enbart i privata sammanhang, utan även i de stora mediala miljöerna som unga människor dagligen tar del av. Podcasts är en del av denna mediala miljö och syftet med studien är att undersöka vilka diskurser om maskulinitet som framträder i svenska podcasts skapade av manliga kreatörer. Genom att undersöka detta kan studien bidra till en ökad medvetenhet om de diskurser som unga människor möter och potentiellt kan reproducera i deras egen miljö.

## **2. Syfte och frågeställning**

Syftet med studien är att undersöka hur maskulinitet framställs i tre podcastavsnitt som har skapats av tre olika humorgrupper bestående av tre manliga medlemmar. Genom en kritisk diskursanalys (CDA) undersöker studien hur männens språkbruk samverkar i framställningen av maskulinitet samt hur framställningen kan förstås i relation till mina teoretiska utgångspunkter och bakgrund. Studien syftar till att bidra med kunskap om hur maskulinitet konstrueras i en svensk kontext eftersom tidigare forskningen i stor utsträckning varit internationellt inriktad.

- Vilka diskurser om maskulinitet framträder i materialet?
- Hur framställs maskulinitet i innehållet utifrån mäns språkbruk?

### 3. Bakgrund

I detta avsnitt presenteras den bakgrund och tidigare forskning som är relevant för studiens syfte och frågeställningar. Först diskuteras det hur språkbruk kan förstås i relation till situation och kontext. Vidare presenteras tidigare forskning om mäns språkbruk ur ett sociolingvistiskt perspektiv samt hur maskulinitet framställs i digitala och mediala miljöer. Sedan kopplas den tidigare forskningen till studiens teoretiska ramverk om hegemonisk maskulinitet för att sedan avsluta med att presentera fenomen som i tidigare forskningen har kopplats till mäns språkbruk, vilket skapar en bakgrund till studiens fortsatta analys.

#### *3.1. Språkbruk varierar i relation till situationskontext*

Språk används för att utföra sociala handlingar och dessa handlingar formas av den specifika interaktionssituationen. Språk förstås inte som ett statiskt system frikopplat från sociala sammanhang utan som något som kontinuerligt konstrueras och omformas i social praktik (Eckert & McConnell-Ginet, 2003). Enligt Eckert och McConnell-Ginet (2003, s. 4) sökte man länge inom språk- och genusforskningen efter direkta samband mellan språkbruk och sociala kategorier, såsom kön, men ändrade riktning till att undersöka hur könade betydelser skapas i olika interaktioner. Det innebär att språkliga uttryck inte kan förstås som något statiskt och essentialistiskt som är kopplat till en individs kön, utan måste analyseras i relation till de sammanhang uttrycken används i (Eckert & McConnell-Ginet, 2003).

I digitala miljöer framträder denna kontextuella variation tydligt. Aydin (2025) visar att könade språkmönster på sociala medier inte bör förstås som stabila egenskaper hos talare, utan som praktiker som förändras beroende på plattform, grad av offentlighet och vad för typ av publik en influencer innehar, det vill säga att användare oavsett kön på sociala medier skiftar mellan olika uttryckssätt beroende på interaktionens mål och vad för mottagare som är tänkt för kommunikationen. Detta innebär att språkliga praktiker är strategiska och situationsbundna snarare än fasta uttryck för könstillhörighet.

Ur ett maskulinitetsteoretiskt perspektiv innebär det att det inte finns en enhetligt ”manligt språkbruk”. Kiesling (2007) betonar att maskulinitet är performativ och konstrueras genom sociala situationer. Olika män kan använda sig av olika språkliga resurser i samma situation, be-

roende på vilken form av maskulinitet som aktualiseras. I vissa sammanhang kan en hegemonisk positionering framstå som normativ medan i andra situationer är det mer öppet för andra alternativa maskulinitetsuttryck (Kiesling, 2007).

### **3.2. Tidigare forskning**

#### **3.2.1. Mäns språkbruk ur sociolingvistiskt perspektiv**

Deborah Tannen (1990) diskuterar mäns språkbruk i sin bok *"You Just Don't Understand"*. Boken var hennes populärvetenskapliga genombrott där bokens empiriska material är en blandning av inspelade och transkriberade vardagssamtal mellan kvinnor och män. Empirin består även av observationer och analyser av texter i form av brev, populärkultur och tidningsartiklar. Tannen (1990, s. 88) beskriver i sin bok att män tenderar att uppfatta samtal som arenor för positionering där det är centralt att undvika att framstå som underordnad. Det handlar om en maktbalans: vem har initiativet, vem ger instruktioner och vem förväntas anpassa sig i samtalet. Något som vidare tas upp i boken är att mäns språkbruk bemöter problemformuleringar med lösningsförslag och inte emotionell bekräftelse. Att svara med lösningsorienterade svar fungerar som ett sätt att återupprätta kontroll och kompetens. Tannen (1990, s. 11) diskuterar vidare att mäns språkbruk innefattar en distansering från känslouttryck. Yttranden som kan tolkas som medlidande eller omsorg riskerar att drabba mannens självständighet. Män tenderar därför att avvisa eller omtolka sådana yttranden för att skydda sig själva. Sist vill Tannen (1990, s. 18) framhålla att dessa språkliga mönster i det manliga språkbruket inte är individuella utan är ett resultat av socialisering i den homosociala gruppen. Till exempel i pojkgrupper är konkurrens, tydliga regler och hierarkisk ordning vanligt, vilket bidrar till ett språkbruk där självständighet och en förhandling av status blir centralt. Tannen (1990) har under åren fått en del kritik för sin bok. En som är väldigt tydlig och skarp i sin kritik är Alice Freed (1992) som skrev *"We Understand Perfectly: A Critique of Tannen's View of Cross-sex communication"*. Freed (1992, s. 4) anser att Tannen (1990) använder anekdotiskt material för att dra svepande slutsatser som leder till breda generaliseringar. Freed (1992, s. 4) påpekar att Tannens påståenden bygger på begränsad empiri och inte kan generaliseras. Freed (1992, s. 1) lyfter även att Tannen (1990) använder modeller inom sociolingvistik som är ifrågasatta men nu når en bred publik tack vare Tannens (1990) bästsäljare och att Tannen (1990) väljer att inte lyfta andra förklaringsmodeller som maktförhållanden och det kan riskera att legitimera status-quo.

Nordenstams (1990) studie *"Hur talar kvinnor och män till vardags?"* visar på liknande resultat som Deborah Tannens bok, där männens språkbruk framträder som hierarkiskt, formellt och konkurrensfyllt. Empirin i Nordenstams (1990) studie består av inspelningar av vardagliga samtal mellan makar (kvinnor-män), två kvinnor och två män. Nordenstam (1990, s. 39) lyfter i sin studie att män i samtal har längre repliker och har en mer ojämn ordfördelning. I samtal mellan män producerar männen längre yttranden vilket kan ge samtalet en mer monologisk känsla. Studien visar även på att män i högre grad avbryter sin samtalspartner, särskilt i samtal mellan kvinnor och män. Avbrotten kopplas till dominans, där den manliga talaren tar över samtalet istället för att driva samtalet tillsammans med samtalspartnern. I samtal mellan män förekommer avbrott ofta som tyder på en mer konkurrensfylld situation. Vidare är det manliga språkbruket begränsat när det kommer till användning av stödsignaler eller bekräftande yttranden. Män uttrycker mindre stödsignaler som "mm", "ja" eller emotionellt laddade reaktioner vilket bidrar till att mäns språkbruk framstår som mindre relationsorienterat (Nordenstam, 1990). Sist lyfter Nordenstam (1990, s. 34) att män i samtal fokuserar på ämnen som rör opersonliga områden. Män fokuserar på fakta, aktiviteter eller ytliga förhållanden vilket fortsatt stärker att mäns språkbruk framstår som mindre relationsorienterat. I Karin Milles (1999) studie *"Att vara man på mötet – skapandet av den goda medarbetaren"* finns det liknande tankar som Deborah Tannen är inne på, att mäns språkbruk inte är något biologiskt bundet utan är något som konstrueras i social interaktion. Milles (1999) använder sig av Judith Butlers teori om att kön är performativt där Milles (1999) visar hur män "blir" män genom språket och inte något som är givet från början. Milles (1999) använder sig av videoinspelade arbetsplatsmöten från olika arbetsplatser. Ett empiriskt exempel är hur en manlig deltagare i studien ensamt identifierar och löser tekniska problem, ett sorts hjältenarrativ som bidrar till att konstruera en kompetent medarbetare. Mannen bekräftas genom stödsignaler och att ingen avbryter honom vilket är avgörande för att mannen ska känna sig lyckad och legitim. Mäns språkbruk förstås som beroende av socialt erkännande.

Scott Kiesling (2007) analyserar i sin studie *"Men, Masculinities, and Language"* hur maskulinitet konstrueras genom språk. Utgångspunkten är som Tannens (1990) och Nordenstams (1990) att mäns språkbruk inte är en biologisk given egenskap utan en social praktik. Kiesling (2007, s. 1) lyfter även att mäns språkbruk länge har ansetts vara en osynlig norm inom språkforskningen, vilket har bidragit till att mäns språkbruk har behandlats som neutralt snarare än något som är könat. Studien bygger på analys av tidigare forskning och en syntes av olika teorier. Studien visar att män ofta använder konkurrens, skämt, förolämpningar för att upprätthålla

hierarki och skapa gemenskap med andra män. Ohlsson (2003) är inne på samma spår i sin avhandling *"Språkbruk, skämt och kön"* att skämtande i samtal ofta förknippas med manlighet. Skämt i sig är inte manliga, men skämt används oftare av pojkar och män i Ohlssons (2003) empiriska material. Materialet består av videoinspelade gruppsamtal med elever i årskurs 3 och 7 men också ett enkätmaterial riktat mot unga vuxna där fokuset ligger på "Vad tycker vi är roligt?". Ohlsson (2003, s. 44) menar att skämtandet blir en språklig resurs för pojkarna att positionera sig som man i interaktionen med andra män. Skämtandet har flera funktioner i samtalen som på något sätt är relaterat till den hierarkiska ordningen inom den homosociala gruppen bland pojkar. Vidare betonar avhandlingen att mäns språkbruk måste förstås i relation till kulturella koder. Enkätstudien visar att män i högre grad uppmärksammar andra män som roliga, samtidigt som kvinnor uppmärksammar båda könen (Ohlsson, 2003, s. 362 - 363). Detta förstärker bilden enligt Ohlsson (2003, s. 44) av att humor och skämtande är ett område där manlighet ges större utrymme och legitimitet, särskilt i offentliga sammanhang. Slutligen kopplas mäns språkbruk till makt och status där skämtandet i samtalet definierar situationens allvar och lek, vilket ger talaren ett visst mått av kontroll av samtalet. Eftersom den rollen tillskrivs män och accepteras av män i högre grad, får den också konsekvenser hur kön och status konstrueras språkligt (Ohlsson, 2003, s. 65). Jonssons (2015) bok, *Värst i klassen*, där det genom etnografiska observationer analyseras hur pojkar i skolan konstruerar maskulinitet genom sociala handlingar. I analysen framkommer att språket fungerar som verktyg för maskulinitetsskapandet. Genom skämt, gliringar, imitationer av stereotyper och ironiska kommentarer bibehålls uppdelningar av grupper och hierarkier, samtidigt som språket används för att dra gränser mot det som är feminint. De pojkar som dominerar det sociala rummet får status, det vill säga att vara "värstingen" i klassen blir ett sätt för pojkar att erhålla en hög position i den homosociala gruppen. Att vara värst i klassen innebär också ett deltagande i anti-pluggkulturen. Jonsson (2015) menar att denna kultur är starkt kopplad till en viss maskulinitet där motstånd mot lärarens förväntningar eller att inte anstränga sig i skolarbetet blir ett sätt för pojkarna att erhålla status.

Som visats ovan har ett flertal forskare lyft att det som kan uppfattas som manlighet konstrueras genom social interaktion (Tannen, 1990; Kiesling 2007; Milles, 1999). Kiesling (2007) visar med stöd i sina etnografiska observationer också att olika sociala arenor leder till olika språkbruk, vilket innebär att det manliga språkbruket kan ändras beroende på vilken social kontext man är i. Vidare beskriver Kiesling (2007, s. 657 - 659) att deltagarstrukturen spelar roll och är något som formar det manliga språkbruket. Mäns sätt att tala skiljer sig åt beroende på vilka

maskulinitetsdiskurser som är aktuella i samtalet, till exempel dominans, solidaritet eller heteronormen. Det betyder alltså att det inte bara finns ett enhetligt manligt språkbruk utan det finns i flera olika former och kan bara förstås med hjälp av kontext.

### 3.2.2. Mäns språkbruk inom influencersfären

I Clara Herlina Karjos och Stephani Wijayas (2020) studie *"The language features of male and female beauty influencers in youtube videos"* analyseras hur manliga och kvinnliga skönhetsinfluencers uttrycker sig i YouTube-videoer. Resultatet i studien visar att manliga skönhetsinfluencers uppvisar ett språk som genomsyras av direkthet och tydlighet. Männerna i studien tenderar att formulera sina åsikter öppet utan språklig förmildring, vilket kommer till uttryck genom männens explicita ställningstaganden där de inte ger vaga formuleringar (Karjo & Wijaya, 2020). Vidare beskriver resultatet att det manliga språkbruket innehar ett begränsat och funktionellt ordförråd, där beskrivningar hålls korta och konkreta. Det visar sig i till exempel hur männen i studien väljer att beskriva färg där det används grundläggande termer jämfört med kvinnorna i studien som ger mer detaljrika beskrivningar av färger. Detta påvisar enligt forskarna att männens språkbruk prioriterar precision framför expressivitet (Karjo & Wijaya, 2020, s. 206 - 207). Ytterligare ett återkommande inslag i det manliga språkbruket är hur slang och svordomar används, vilka används öppet och utan omskrivningar. Detta bidrar till ett mer informellt språkbruk men samtidigt att ett normbrytande språkbruk inte tonas ned (Karjo & Wijaya, 2020, s. 207). Hidarto och Andrieza (2022) visar i sin studie *"Gender differences in Influencer Advertisements on Instagram: A Multimodal Perspective"* på liknande resultat som den föregående studien. Manliga influencers i studien använder sig av ett mer rationellt och instrumentellt språk där de håller sig till sak och har ett distanserat tilltal till lyssnarna, vilket ligger i linje med den tidigare forskningen kring mäns språkbruk. Det såg författarna av studien genom att se att männen använde högre grad av imperativ (till exempel uppmaningar som *check them out!*) samt andra uttryck som fokuserar på produktens materiella och funktionella egenskaper (Hidarto & Andrieza, 2022).

Fatma Aydin (2025) diskuterar i sin studie *"Examining Gender Differences in Social Media Language"* diskuterar mäns språkbruk utifrån ett annat perspektiv. Aydin (2025, s. 48) visar i sitt resultat att mäns språkbruk till viss del följer det den tidigare forskningen lägger fram om mäns språkbruk, men vill samtidigt visa att det manliga språkbruket inte är statiskt. Män anpassar sin språkliga strategi efter publik och ämne och grad av offentlighet. Till exempel uppvisar

män i intima sammanhang en ökad användning av affektiva markörer, något som mycket av den tidigare forskningen skulle utesluta från mäns språkbruk (Aydin, 2025, s. 46 – 47).

### **3.2.3. Maskulinitet i sociala medier**

Parks m.fl. (2021) diskuterar maskulinitet och mäns språkbruk med andra glasögon där det kan ses som något instabilt och dynamiskt. I deras studie *”New Media Masculinities – How YouTube Influencers Incubate Masculine Ideologies and Mentor Males Through Gender Role Conflict/Stress”* undersöker de hur olika maskulinitetsformer yttras på YouTube. Parks m.fl. (2021) lyfter att det idag finns olika strömningar av maskulinitet och att sociala medier är en plattform som ger möjlighet för alla de olika formerna att ta plats. Att det idag finns strömningar av både röster som är för och emot de traditionella mansnormerna, samtidigt som nya former kommer upp där till exempel emotionell flexibilitet lyfts fram (Parks m.fl, 2021, s. 287 - 291). Det empiriska materialet består av åtta videor från tre inflytelserika manliga YouTubers. Studien utgår från antagandet att maskulinitet är socialt konstruerad och som tidigare nämnt något i obalans, där i dagens medielandskap maskulinitet ofta framställs som något som befinner sig i kris. Vidare identifieras YouTube som en central arena där unga män möter normativa och konkurrerande diskurser om maskulinitet och vad det innebär att vara man. Resultatet visar på att YouTubers agerar som informella mentorer som både reproducerar och utmanar problematiska maskulinitetsnormer. YouTube öppnar upp möjligheten för unga män att förstå och omförhandla de unga männens syn på maskulinitet, men samtidigt riskerar det att förstärka en könskonflikt inom de unga männen (Parks m.fl, 2021, s. 287 – 288, s. 301). På grund av de olika diskurser om maskulinitet som strider mot varandra kan det bli svårt för dagens unga män att hitta rätt i identitetssökandet där de unga männen står med varsin fot i två olika världar där förvirringen i hur de som män bör agera blir påtaglig. Det kan man till exempel se i något som Johansson (2005) kallar för situationell manlighet, där en ung man i en situation kan agera för jämställdhet medan i en annan situation agera sexistiskt (Johansson, 2005).

Sandau och Cousineau (2025) undersöker hur lärare upplever effekterna av en stor manlig digital kreatör vid namn Andrew Tates misogynia innehåll och dess spridning bland pojkar i skolan. Författarnas analys av Andrew Tates innehåll visade på att hans budskap präglades av manlig dominans, kvinnoförakt och att våld är normaliserat. Den empiriska datan som samlades in var från en Reddit (en stor plattform på internet) grupp där lärare diskuterar öppet om skolrelaterade frågor. Kvinnliga lärare uttrycker en tydlig försämring i klassrummet där pojkar i högre grad har börjat att ifrågasätta den kvinnliga lärarens auktoritet, uttrycker sexistiska åsikter och

reproducerar termer från nätet i klassrummet. Det som dessa pojkar konsumerar blir en del av deras vardagliga språkbruk. Detta påverkar inte bara läraren utan även flickorna i klassen. Flickorna i klassrummen upplever en ökad otrygghet och hierarkin förändras i klassrummet. Sexismen riktas alltså inte bara mot auktoriteten i klassrummet utan även horisontellt mot kvinnliga elever. Författarna av studien argumenterar för att Andrew Tates påverkan på unga pojkar inte är ett isolerat fenomen utan är en del av något större. Sociala medier genom deras algoritmer förstärker och reproducerar hegemonisk maskulinitet (Sandau & Cousineau, 2025).

### ***3.3. Hegemonisk maskulinitet i relation till den tidigare forskningen***

Begreppet hegemonisk maskulinitet, myntat av R.W. Connell (2005), erbjuder ett sätt att förstå hur vissa former av maskulinitet ges högre legitimitet och status än andra inom ett samhälle. Hegemonisk maskulinitet kan beskrivas som den kulturellt dominerade idealbilden av maskulinitet, där den fungerar som normerande och legitimerar mäns överordning gentemot kvinnor och andra hierarkier inom den manliga sfären (Connell, 2005, s. 76 - 77). Hegemonisk maskulinitet behöver inte vara den dominerade synen i samhället, men den fungerar som ett riktmarke som andra män kan förhålla sig till, genom att anpassa sig, göra motstånd eller marginaliseras.

Den tidigare forskningen som behandlar mäns språkbruk ovan kan förstås som empiriska uttryck för hur hegemonisk maskulinitet reproduceras i vardaglig interaktion. I Tannens (1990) studie framträder det manliga samtalet som en arena för statusförhandling, där männens språkbruk är format efter konkurrens, kontroll och självständighet. Att bemöta problem endast med lösningsförslag och helt utesluta emotionell validering kan tolkas som ett språkbruk som överensstämmer med hegemoniska ideal där rationalitet, kompetens och emotionell återhållsamhet hålls högt (Connell, 2005; Tannen, 1990). Connell (2005, s. 78 - 79) beskriver ofta hur den hegemoniska maskuliniteten beskrivs som ett motstånd mot det som kodas som feminint likt den distansering från känslouttryck som Tannen (1990) nämner i sin studie om det manliga språkbruket.

Liknande mönster kan man finna hos Nordenstam (1990), där mäns längre repliker, avbrott och begränsande användning av stödsignaler kan förstås som språkliga resurser för att upprätthålla dominans och hierarki i samtal. Hegemonisk maskulinitet betonar att kontroll och ledarskap är centralt i hur män agerar samt hur män i enlighet till de hegemoniska idealen prioriterar distans och saklighet (Connell, 2005,).

Det Kiesling (2007) är inne på om att det inte finns ett enhetligt manligt språkbruk ligger i linje med Connells (2005) syn på hegemonisk maskulinitet, där olika maskuliniteter samexisterar och att de formas och förändras beroende på vilken social kontext mannen befinner sig i. Connell (2005, s. 80) beskriver att det kan handla om maskulinitet bundet till män som inte lever upp till de hegemoniska idealen, till exempel homosexuella män eller män med funktionshinder. Skämt, förolämpningar och konkurrensinriktad humor, vilket även analyseras i Ohlssons avhandling (2003) och Jonssons bok (2015), fungerar som språkliga resurser genom vilka pojkar och män positionerar sig inom den homosociala gruppen. Skämtandet blir inte bara endast ett inslag av humor, utan ett maktmedel som kan förstärka status och definiera samtalets ramar, något som Connell (2005) lyfter är centralt för den hegemoniska maskulinitetens reproduktion.

Sist har det samtida medielandskapet fungerat som en ny arena för hegemonisk maskulinitet att spridas. Studier om influencers språkbruk (Karjo & Wijaya, 2020; Hidarto & Andrieza, 2022) visar hur rationellt, direkt och instrumentellt språkbruk reproducerar traditionella maskulinitetsnormer även i digitala miljöer, till exempel genom hur manliga beauty-influencers presenterar produkter där funktion, effektivitet och resultat betonas. Samtidigt pekar Aydin (2025) på att mäns språkbruk är något som förändras och anpassas efter publik och nivå av intimitet, vilket också ligger i linje med Connells (2005) syn på maskulinitet där den är dynamisk och kontextberoende. Denna konflikt mellan stabiliteten av hegemonisk maskulinitet och förändring av maskulinitetsbegreppet framträder i Parks m.fl (2021) studie där sociala medier beskrivs som en arena för både reproduktion men också omförhandling av hegemoniska maskulinitetsnormer.

Sammanfattningsvis visar den tidigare forskningen att mäns språkbruk kan förstås som en central del genom vilken hegemonisk maskulinitet både upprätthålls och utmanas. Språket är centralt i förhandlingen av makt, status och tillhörighet, samtidigt som det speglar bredare samhälleliga maskulinitetsdiskurser. Connells (2005) teori och den tidigare forskningen visar på att mäns språkbruk inte är något som är bestämt utan är komplext och kontextbundet där hierarkier och maskulinitetsnormer skiljer sig åt i olika sociala sammanhang.

### ***3.4. Vanliga fenomen i mäns språkbruk***

Nedan kommer manliga språkliga fenomen beskrivas utifrån vad den tidigare forskningen och sociolingvistiska litteraturen har funnit. Många av fenomenen bygger på generaliseringar och

med det menas att alla mäns språkbruk inte ser ut som nedan och att man ska ta det med en nypa salt. Andra faktorer som utbildning, kulturell bakgrund och ålder kan givetvis också påverka (Norrby & Håkansson, 2010).

### **3.4.1. Slang, svordomar och dialekt**

Norrby och Håkansson (2010) beskriver att män bedöms utifrån vad de gör och inte hur de uppträder och att män i vissa sammanhang använder slang, svordomar och dialekt för att agera ut manlighet och tuffhet. Detta visar Jonsson (2007) också i sin bok *Blatte betyder kompis* där pojkarna som han möter i sin etnografiska studie använder slang och svordomar som medel för att upprätthålla sin status i den homosociala gruppen och att han har observerat det i flera olika sociala grupper där pojkar ingår. Jonsson (2007) nämner även att pojkarna använder det språkbruket för att distansera sig från andra sociala grupper.

Att använda sig av dialekt har visat sig i tidigare studier vara kopplat till manlighet. Edlund m.fl. (2007) presenterar tre olika studier i sin bok som visar på att pojkar och män använder dialekt i en högre utsträckning än vad kvinnor gör. Vidare visar studierna att attityd gentemot dialekt skiljer sig åt där pojkar och män anser dialekt vara något som är manligt. Lars-Gunnar Andersson (1985) ger följande exempel som visar hur dialekt och värdering hänger samman:

När högstadielärover får höra två mansröster som talar utpräglad respektive uttunnad göteborgsdialekt, så tror de obetingat att den som talar mest dialekt också är den som slåss bäst och som spelar fotboll bäst. Lika obetingat tror de att den som talar minst dialekt har längst utbildning, finast yrke och störst inkomst (Andersson, 1985, s. 75)

### **3.4.2. Samtalsämne och genre**

Män talar om saker och händelser och det är ett fokus på den offentliga sfären. Milles (2024) skriver att män i samtal med andra män väljer att prata om saker som ”sport, jobb och bilar” och inte gå djupare än så. Att män inte väljer att yttra sig om sitt emotionella liv eller privatliv.

Det manliga språkbruket är inom genren polemisk stil. Med det menas att mannen deltar i samtalet för att vinna där skryt, rituella förolämpningar, skämtande eller problemlösande används som metod (Norrby & Håkansson, 2010). Det kan man se i den tidigare forskningen som presenterats i studien där pojkar och män använder skämt, hjältenarrativ, problemlösning och förolämpningar för att upprätthålla eller utmana hierarkier i den homosociala gruppen (Jonsson, 2015; Milles, 1999; Ohlsson 2003).

### **3.4.3. Dominans och makt**

Språklig dominans kan enligt Norrby och Håkansson (2010) förklaras genom att män har styrt och fortfarande styr mycket av samtalsytan. När män påbörjar ett samtal sker det snabbt en igenkänning av hierarki och sedan följs den som en ordning. Män anses inte heller behöva driva samtalet vidare eller agera lika mycket interaktionellt som kvinnor för männens statusposition är redan given.

Milles (2024) diskuterar olika sätt som män utövar sin överordning genom språk. Ett exempel är att skolmiljön lär pojkar att ta mer plats i klassrummet och på så sätt leder det till att de faktiskt gör det, medan flickorna får inta en underordnad plats i klassrummet. Ett annat exempel är hur män inom relationer med andra kvinnor använder avbrytandet som ett sätt att visa sin överordning, det vill säga att mannen tog sig rätten att avgöra när kvinnan fick tala. Liknande tankar kan man finna i Connells (2005) teori om hegemonisk maskulinitet där hon belyser att språket som männen använder spelar en avgörande roll i vilka röster som legitimeras i en social kontext. Det är ett sorts maktutövande. Einarsson (2009) lyfter också hur män får mer taltid i offentliga sammanhang som olika teve-program, politiska möten, doktorandseminarier och riksdagen.

### **3.4.4. Avsaknad av stödsignaler och längre repliker**

Milles (2024, s. 117) skriver om att män inte använder sig av stödsignaler på ett sätt som signalerar intresse eller uppmuntran, utan att männen använder mindre entusiastiska som ”ja och ”nä” men ibland också gäspande och suckade. Männen är också mer långsamma enligt Norrby och Håkansson (2010, s. 120) där de behöver fylla ut med ”ööö”, ”uuu” eller ”äää”. Norrby och Håkansson (2010) menar att män fyller mellanrummen mellan sina ord med utfyllnadsorden ovan medan kvinnor tänker och talar fortare vilket innebär att utfyllnadsorden blir onödiga.

Män talar med längre och sammanhängande repliker. Enligt Einarsson (2009, s. 186) kan det vara på grund av att mannen inte avbryts på samma sätt som kvinnan, speciellt när det handlar om högutbildade män. Män har rätten till större talutrymme och det utnyttjas. Det stämmer överens med vad Nordenstam (1990) kom fram till i sin studie där hon kom fram till att män har längre repliker.

### **3.5. Podcast**

Begreppet podcast myntades 2004 och syftar ursprungligen på distribution av digitalt ljud på internet. Till skillnad från traditionell radio kännetecknas podcastmediet av att innehållet kan konsumeras på användarens villkor, vad gäller både plats, tid och vad för typ av innehåll (Berry, 2016).

I forskningen har podcasting ofta relaterats till radio. Berry (2016, s. 4) beskriver att ett ensidigt fokus på dessa likheter mellan radio och podcasts riskerar att osynliggöra mediets särdrag. Podcasting skiljer sig åt på grund av frånvaron av fasta sändningstider och sin starka koppling till individuellt lyssnande. Podcastmediet möjliggör längre format, nischade ämnen och större frihet i berättarstruktur, vilket påverkar hur produktionen går till och hur innehållet tas emot (Berry, 2016).

Bonini (2015) placerar podcasting i ett bredare perspektiv. I början var det en amatörproduktion, ett *do it yourself* ideal och en diskurs om podcasting som ett frigörande medium från den traditionella radion. Men någon gång under 2012 tar podcastmediet fart där mediet kännetecknas av ökad professionalitet, kommersiella drag och en normalisering av podcastlyssnande i den massmediala sfären (Bonini, 2015). Man kan även se hur publikengagemanget upplevs som mer intimt inom podcastmediet. Lyssnaren är mer aktiv och fungerar som en ekonomisk och social resurs genom exempelvis crowdfunding, donationer och andra former av direkta stöd. Lyssnarrelationen blir alltså central för produktionen av podcasts (Bonini, 2015).

## **4. Teoretiska utgångspunkter**

I detta avsnitt presenteras studiens teoretiska utgångspunkter. Dessa är teorier som operationaliseras i analysprocessen med hjälp av studiens metodologiska grund. Inledningsvis presenteras semiotikens centrala begrepp, med särskilt fokus på den denotativa och konnotativa nivån. Vidare behandlas diskursbegreppet och hur maskulinitet kan förstås som något som konstrueras genom språkliga och sociala praktiker. Slutligen presenteras teorin om hegemonisk maskulinitet som ett övergripande analytiskt ramverk för att tolka hur maskulinitet framträder i det empiriska materialet.

## **4.1. Semiotik**

I den här studien baseras semiotisk analys av text på Roland Barthes (Barthes, 1970) teori om att all kultur kan förstås som text (Bengtsson m.fl, 2022). Barthes teori analyserar text utifrån två olika nivåer, den konnotativa och denotativa nivån. Den denotativa nivån är den uppenbara nivån, det vill säga ett odiskutabelt innehåll i en text. Den konnotativa nivån behöver analyseras fram för att konnotationen bestäms av kulturell kontext, det vill säga vilken kultur som individen tillhör kommer avgöra vilka konnotationer individen gör (Bengtsson m.fl, 2022). För att tydliggöra kan vi använda den svenska flaggan som exempel. Den denotativa nivån talar om att den svenska flaggan är en rektangulär flagga med ett gult kors och blåa rutor. Den konnotativa nivån kan vara olika beroende på om du frågar en svensk eller till exempelvis en amerikan.

## **4.2. *Diskurs och diskursiv konstruktion av maskulinitet***

Begreppet diskurs används i denna studie för att synliggöra hur maskulinitet framställs, förstås och normaliseras genom språk. Diskurser kan förstås som sätt att representera och ge mening åt världen, vilka båda möjliggör och begränsar hur sociala fenomen kan förstås och uttryckas. Olika diskurser erbjuder olika sätt att förstå samma fenomen (Fairclough, 1995). När Norrby (2014, s. 27) diskuterar diskurs som språk i användning är det dock viktigt att man först studerar hur ett yttrande används i ett visst sammanhang för att därefter dra slutsatser om vilka funktioner som yttrandet fyller, för funktionerna är kontextbundna och har man det förhållningssättet till diskurser i relation till språkbruk blir det en mer dynamisk analys.

Maskulinitet betraktas i föreliggande studien inte som något fast eller något som primärt drivs av biologiska faktorer utan något som skapas och reproduceras diskursivt i sociala och kulturella sammanhang. Olika former av maskulinitet blir därför möjliga inom olika diskurser och som andra former marginaliseras eller osynliggörs (Connell, 2005). Diskurser fungerar alltså som ramar inom vilka maskulina ideal formuleras, värderas och sätts i en hierarki (Fairclough, 1995).

## **4.3. *Hegemonisk maskulinitet***

Hegemonisk maskulinitet syftar på den form av maskulinitet som tillskrivs högst status inom en social och historisk kontext som legitimerar mäns överordning i relation till både kvinnor och andra män (Connell, 2005). Vilken form av hegemonisk maskulinitet som är i hegemonisk

position i samhället är inte något bestämt utan utmanas och förändras över tid. Att maskulinitetsbegreppet är flytande är nyckeln till Connells (2005) perspektiv på maskulinitet. Samhället har ett kulturellt dominant synsätt på maskulinitet, men det samexisterar fler varianter av maskulinitet och det resulterar i en hierarki av maskuliniteter. Lägre ned i hierarkin är homosexuella män men även rasifierade män, män med funktionsnedsättning eller män som tillhör viss klass. Det finns alltså vissa män som är underordnade andra män och de kan inte leva upp till den hegemoniska maskuliniteten. Men det är inte endast de underordnade männen som inte kan leva upp till de definierade maskulinitetsnormer som råder i samhället utan de flesta män möter samma problem. Men de flesta män erhåller ändå fördelar av att delta i den hegemoniska maskuliniteten på grund av att de är högre upp i hierarkin än vad kvinnor och de underordnade männen är. Det är alltså bättre att delta i den hegemoniska maskuliniteten utan att behöva vara ansiktet utåt för patriarkatet (Connell, 2005).

Inom maskulinitetsordningen framstår vissa egenskaper som åtråvärda. Dessa egenskaper innefattar auktoritet, makt och ledarskap och är kopplade till kontroll och självständighet. Ekonomisk självförsörjning, där arbete och produktivitet har en central roll, framträder som en viktig komponent i konstruktionen av maskulinitet. Vidare är heteronormativitet en del av den hegemoniska maskuliniteten där andra sexuella identiteter marginaliseras. Emotionell återhållsamhet ses som rationell och maskulin medan till exempel sårbarhet ses som feminint. Sista spelar kroppen en viktig roll, där fysisk styrka och kontroll är en symbol för maskulinitet och makt (Connell, 2005).

#### ***4.4. Analys av samtal***

Clark (1996) definierar samtal som gemensamt handlande där varje yttrande är en handling som förutsätter ett aktivt bidrag från minst två parter: den som yttrar sig och den som visar förståelse för yttrandet. Det handlar alltså om att se hur deltagarna i samtalet koordinerar sina yttranden i realtid. Clark (1996) fortsätter med att syfta på att språkbruket har ett övergripande mål att utöka den gemensamma grunden mellan deltagarna. Varje yttrande kan förstås som ett förslag till något som ska bli del av det gemensamma vetandet. Men samtalet sker på flera samtidiga nivåer som samverkar och att analys av samtal kan koppla yttranden till större aktiviteter eller mål i samtalet (Clark, 1996). Detta är relevant för studien då den fokuserar på samtal mellan parter och ger möjligheten till förståelse för hur ett språkbruk kan kopplas till större aktiviteter eller mål i samtalet, i det här fallet hur mäns språkbruk kan kopplas till hegemonisk maskulinitet.

## 5. Metod och empiriskt material

I detta avsnitt presenteras studiens metodologiska val och det empiriska material som analysen baseras på. Inledningsvis presenteras studiens kvalitativa ansats samt hur det empiriska materialet har valts ut och avgränsats. Därefter beskrivs Critical Discourse Analysis (CDA) och Faircloughs tredimensionella modell som studiens analytiska ramverk. Vidare presenteras studiens tillvägagångssätt och hur materialet har transkriberats och analyserats. Avsnittet avslutas med en genomgång av studiens analytiska kategorier samt en diskussion om validitet, reliabilitet och etiska överväganden.

### 5.1. Kvalitativ ansats

I den här studien kommer jag att utgå från en kvalitativ analys för att besvara min frågeställning som har formats utifrån studiens syfte. Att analysera ett medieinnehåll kvalitativt innebär att forskaren utvinnet mening genom en noggrann läsning av innehållets delar och helhet (Esaiasson m.fl, 2024). Den kvalitativa metoden ger forskaren möjlighet att beröra aspekter av innehållet som inte uttrycks tydligt eller som har utelämnats. Meningsutbytet sker mellan människor och därför är det viktigt att ta hänsyn till dess komplexitet och tvetydighet. Det är därför viktigt att forskaren är tydlig och är transparent med studiens metod och tillvägagångssätt (Esaiasson m.fl, 2024). Kvalitativ analys av ett innehåll är en metod som bäst tillämpas när studiens syfte är att gå i närkamp med ett innehåll och bena ut vad det egentligen står för (Esaiasson m.fl, 2024). I denna studie närmar jag mig ett medieinnehåll som med hjälp av en kvalitativ diskursanalys hjälper mig att förstå och identifiera underliggande betydelser i hur maskulinitet framställs i podcasts genom det manliga språkbruket.

### 5.2. Empirisk data och avgränsning

Urvalet som styr vilket empiriskt material som analyserats i denna studie är baserat på ett målstyrt urval. Det betyder att de konton jag tagit podcastavsnitt från är handplockade med avsikten att finna konton och podcastavsnitt som är relevanta för studiens syfte och frågeställning. Patton (2002, s. 401) lyfter i sin bok *”Qualitative Research & Evaluation Methods”* att målstyrt urval särskiljer sig avsevärt från kvantitativa slumpmässiga urval. I en kvantitativ studie kan bias inom slumpmässigt urval anses vara en svaghet medan ett målstyrt urval inom kvalitativ forskning kan bias vara en styrka. Att uppnå generaliserbarhet i kvalitativ forskning är svårt men i stället genom målstyrt urval kommer man åt en djupare förståelse för det som undersöks i studien (Patton, 2002, s. 401).

Det målstyrda urvalet har styrts av ett kriterieurval (Patton, 2002, s. 425) Genom att söka i podcastbibliotek efter konton och podcastavsnitt som ska vara relevant för mina studier har dessa konton behövt uppfylla vissa kriterier. Ett urvalskriterium som använts var att kontona ska finnas med i topp 30 i maktbarometern som utförs av medieakademin (Medieakademin, 2025). Medieakademin har sedan 2017 ritat en karta över vilka som är mäktigast bland svenskar på de mest populära digitala kanalerna. De använder datapunkter som till exempel räckvidd och engagemang för att sammanställa listan (Medieakademin, 2025). Ett annat urvalskriterium som använts var att podcastavsnittet ska inneha ett samtal mellan män på grund av studiens syfte som är att undersöka mäns språkbruk i relation till olika former av maskulinitet.

I denna studie har det empiriska materialet bestått av tre podcast avsnitt från tre olika grupper. Gemensamt mellan de tre grupperna är att de alla tre kategoriseras inom humorgenren och har många år i branschen. Alla tre grupper är som störst på plattformen YouTube och har startat egna podcasts. I nästa avsnitt kommer jag att beskriva de tre grupperna mer ingående.

### ***5.2.1. Val av podcasts***

Här nedan kommer det att presenteras en beskrivning av de följande konton och podcastavsnitt som denna studies analys grundar sig i.

#### **JLC**

En humorgrupp bestående av tre killar i 30-årsåldern. Gruppen har varit aktiv på YouTube sedan 2017 och har idag cirka en miljon följare på sina gemensamma kanaler. Innehållet har genom åren handlat om sketcher, livsstil, humoristiska utmaningar och resor. Gruppen har även de senaste åren utökat sin räckvidd, till exempel genom att göra egen produktion av videor, podcast och TV-program. Gruppen är placerad på nummer tolv i maktbarometern, där det endast är två influencers som är högre upp i listan. Resterande är stora mediebolag, politiska partier eller statliga institutioner.

Podcastens beskrivning är att innehållet i podcasten kan vara exakt vad som helst. Det första avsnittet gjorde gruppen 2018 och idag har de gjort över 360 avsnitt. Beskrivningen till avsnittet som valts till denna studie är följande tre frågor: Hur ofta får en kompis till dom ligga? Hur skulle det vara om gruppen var otrogna i publiken på en Coldplay-konsert? Och vad tycker killarna om nya Bieber?

### **IJustWantToBeCool**

En humorgrupp bestående av tre killar i 30-årsåldern. Gruppen grundades 2011 och är kända för sina sketcher på YouTube. Idag har de cirka en och en halv miljon följare på sina gemensamma kanaler. De har varit framgångsrika vid sidan av YouTube med humorserier och samarbeten med SVT, liveföreställningar runtom i Sverige, podcast och egna böcker riktade till unga läsare. Gruppen är placerad på plats nummer fjorton i maktbarometern.

Podcastens beskrivning tyder på att innehållet handlar om att lösa problem. Det skickas in frågor från lyssnare som de ska försöka att svara på under podcastavsnitten. Första avsnittet släpptes 2020 och idag har de släppt 356 avsnitt. I beskrivningen till det avsnitt som valts för denna studie står det följande frågor: Vad hade du gjort om din kompis hade bokat fel tåg, och nu krävde dig på pengar? Och är det okej att fuska på ett prov, för att göra sina föräldrar stolta?

### **Random Making Movies (RMM)**

En grupp bestående av tre killar i 30-årsåldern. Gruppen grundades 2010 blev först kända för sina sketcher och äventyr på YouTube. Idag har de cirka niohundra tusen följare på sina gemensamma kanaler. Innehållet de senaste åren har varit humoristiska utmaningar, äventyr och resor runtom i världen och livsstil. De har under de senaste åren börjat att röra sig utanför YouTube där de kan synas i olika slags TV-program och på sina liveföreställningar runtom i Sverige. Gruppen är placerad på plats tjugotvå i maktbarometern.

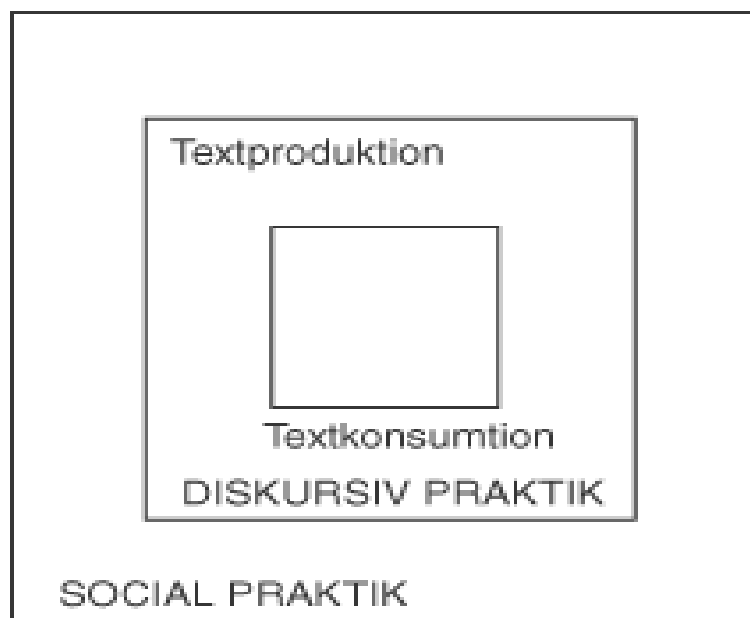
Podcasten har ingen tydlig beskrivning men den handlar om personliga berättelser blandat med aktuella händelser och situationships. Första avsnittet släpptes 2019 och idag har de släppt 349 avsnitt totalt. Det finns ingen beskrivning till det avsnitt som valts för denna studie men titeln syftar på att avsnittet kommer att handla om en av medlemmarnas besök på akuten och dagens språkbruk i reality-tv.

## **5.3. Critical Discourse Analysis**

Denna studie utgår från Critical Discourse Analysis (CDA) som metod. CDA är baserad på teorin om kritisk lingvistik. Kritisk lingvistik etablerade en grund för att förstå språk som en ideologisk praktik snarare än ett neutralt kommunikationsmedel. Genom analys tittar man på grammatiska och lexikala val som gör det möjligt att synliggöra hur medieinnehåll formar relationer, identiteter och makt. CDA är en vidareutveckling på den kritiska lingvistikens med

fokus på språkets roll i samhälleliga maktstrukturer. Kort sammanfattat är CDA ett sätt att kritiskt analysera diskurser (Machin & Mayr, 2023).

Denna studie utgår från Norman Faircloughs tredimensionella modell inom kritisk diskursanalys som övergripande analytiskt verktyg (Jørgensen & Phillips, 2010). Modellen möjliggör en analys av relationen mellan språk, social praktik och makt genom att betrakta diskurs på tre nivåer: text, diskursiv praktik och social praktik (Jørgensen & Phillips, 2010). Genom att kombinera språklig näranalys med en kontextuell och samhällelig tolkning erbjuder modellen ett verktyg för att undersöka hur språkliga handlingar både formas av och bidrar till att forma sociala strukturer, i detta fall former av maskulinitet.



*Figur 1: En modell över förhållandet mellan de tre olika nivåerna: text, diskursiv praktik och social praktik (Jørgensen & Philips, s. 74).*

Den första dimensionen, textnivån, avser en analys av de språkliga och semiotiska dragen i det empiriska materialet. Här undersöks exempelvis lexikala val, metaforer, modalitet samt pronomenanvändning (Fairclough, 1992). Analysen fokuserar på hur dessa språkliga resurser konstruerar sociala relationer, subjektpositioner och värderingar. Fairclough (1992, s. 1) betonar att även neutrala språkliga val kan bära på ideologiska innebörder, vilket gör en näranalys av text central inom CDA.

Den andra dimensionen, diskursiv praktik, rör processerna kring textens produktion, distribution och konsumtion. Här analyseras hur texten relaterar till andra texter och diskurser genom intertextualitet och interdiskursivitet (Fairclough, 1992). Det innebär att undersöka hur olika diskurser kombineras samt hur talare positionerar sig i relation till etablerade normer och diskurser. Det är till exempel uppenbart att några diskurser har större genomslagskraft än andra. En ren akademisk diskurs har exempelvis i regel svårare att bli accepterad i medierna än en hybriddiskurs som blandar en akademisk kurs med en populär diskurs (Jørgensen & Phillips, 2000). Den diskursiva praktiken synliggör alltså hur diskurser reproduceras, omförhandlas eller utmanas i en specifik kontext.

Den tredje dimensionen, social praktik, innebär att de diskursiva resultaten tolkas i relation till bredare och samhällsliga och institutionella strukturer. Fairclough (1992, s. 10) lyfter att diskurser är omslutna av sociala förhållanden och att de bidrar till att upprätthålla eller förändra hegemoniska maktrelationer. Analysen på denna nivå syftar därför till att relatera de identifierade språkliga och diskursiva mönstren till övergripande ideologier, normer och samhällsstrukturer (Jørgensen & Phillips, 2000).

Genom att tillämpa Faircloughs tredimensionella modell möjliggörs en analys som inte enbart beskriver språkliga mönster i mäns språkbruk utan också kritiskt granskar hur dessa mönster relaterar till makt, ideologi och social förändring.

#### **5.4. Tillvägagångssätt**

Studien utgår från semiotikens två analysnivåer: den denotativa och den konnotativa nivån. På den denotativa nivån analyseras det uppenbara, det vill säga att det inte sker någon tolkande fördjupning. Den konnotativa analysnivån syftar däremot till att synliggöra underliggande betydelse, värderingar och föreställningar som kan utläsas. Dessa tolkningar görs med medvetenhet om att analysen är situerad i sitt sociala och kulturella sammanhang.

Det empiriska materialet utgörs av utvalda podcastavsnitt som har transkriberats i sin helhet. Transkriberingen har genomförts med fokus på det verbala innehållet, men med uppmärksamhet på sådana språkliga drag som är relevanta för studiens syfte, exempelvis betoningar, pauser, skratt eller andra språkliga drag som bär analysbar betydelse. Transkriptionerna fungerar som studiens primära analysmaterial och möjliggör en systematisk och fördjupad granskning av språkliga och diskursiva mönster.

Analysen har genomförts genom en närläsning av transkriptionerna och lyssning på originalmaterialet, och därigenom har denotativa och konnotativa betydelser identifierats. Machin och Mayr (2023, s. 9) betonar vikten av metodisk transparens och att analysen omfattar fler dimensioner än enbart det språkliga innehållet. I linje med detta används definierade analytiska kategorier för att systematisera analysen och synliggöra återkommande diskursiva mönster. Dessa kategorier presenteras i nästkommande avsnitt och utgör ramen för redovisningen av resultatet.

## **5.5. Analytiska kategorier**

För att säkerställa en systematisk och transparent analys operationaliseras studiens teoretiska utgångspunkter och bakgrund genom ett antal analytiska kategorier. Dessa fungerar som tolkningsverktyg mellan empiri och teori och är utformade i linje med Faircloughs tredimensionella modell, där analysen rör sig mellan textnivå, diskursiv praktik och social praktik (Fairclough, 1992). Där den sociala praktiken kommer att diskuteras under diskussionsavsnittet. Syftet med de analytiska kategorierna är att synliggöra hur maskulinitet konstrueras språkligt och hur denna konstruktion kan förstås i relation till hegemoniska maskulinitetsideal. (Connell, 2005).

### **5.5.1. Lexikala markörer och språklig stil**

På textnivå analyseras lexikala val såsom slang, svordomar, dialektala uttryck och könskodade benämningar. Fokus ligger på hur dessa språkliga resurser bidrar till att skapa gemenskap, distans eller hierarki i samtalet. Analysen undersöker om, och i så fall hur, informellt och normbrytande språkbruk kan fungera som en markör för autenticitet, tuffhet eller homosocial samhörighet, samt hur vissa ordval kan reproducera eller utmana hegemoniska maskulinitetsideal. I materialet kan man se exempel som ”Fuck off”, ”Ska vi ta och knulla lite på kontorsstolen?” och ”den klåfingriga råttan”.

### **5.5.2. Emotionell positionering och affektiva uttryck**

Här analyseras förekomsten av affektiva markörer, emotionella berättelser, sårbarhet samt emotionell distansering. Analysen syftar till att undersöka om och hur emotionell återhållsamhet, rationalitet eller affektiv flexibilitet aktualiseras i materialet, i relation till Connells (2005) beskrivning av hegemonisk maskulinitet som är förknippad med kontroll och självständighet. I materialet kan man se dessa markörer eller uttryck genom till exempel ”Jag försöker hålla mig positiv”, ”Det kunde absolut varit värre” eller ”Alltså det är så rosenrasande”.

Med emotionell positionering avses i denna studie hur talare genom språkliga praktiker uttrycker, distanserar sig eller omförhandlar känslor i interaktion, det vill säga positionerar sig emotionellt i relation till det som kommuniceras.

### **5.5.3. Turtagning, talutrymme och interaktionell dominans**

På textnivå analyseras samtalets struktur genom att uppmärksamma längd på repliker, avbrott, överlappningar och responsmönster. Här undersöks hur talutrymme fördelas mellan deltagarna och hur interaktionella praktiker kan fungera som resurser för dominans eller solidaritet. Analysen relateras till den presenterade tidigare forskningen om mäns språkbruk och till frågan om hur språklig kontroll kan förstås som en del av maskulinitetsordningen. I materialet kan man se hur detta sker genom många avbrott, långa berättelser om scenarion och att de olika medlemmarna i avsnittet söker bekräftelse från de andra medlemmarna genom till exempel ”Ska jag förklara vad de gjorde eller?”

### **5.5.4. Humor, ironi och homosocial positionering**

Humor analyseras som en diskursiv praktik snarare än enbart ett stilistiskt inslag. Här undersöks hur skämt, ironi, förolämpningar och överdrifter används för att skapa gemenskap, markera hierarki eller distansera sig från det som kodas som feminint eller andra marginaliserade former av maskulinitet som till exempel homosexualitet. Analysen fokuserar på hur humor kan fungera som ett maktmedel i den homosociala gruppen och hur den bidrar till att reproducera eller omförhandla maskulinitetsnormer. Materialet genomsyras av humor, ironi, självironi och överdrifter eftersom alla tre podcastavsnittet är skapade av humorgrupper. Det måste man ha i åtanke när man läser resultatkapitlet senare när jag skriver att något sägs skämtsamt eller med självironi så är det ofta att i avsnitten att det sägs saker med intentionen att det ska vara humoristiskt, skämtsamt eller ironiskt.

### **5.5.5. Tematik och ämnesval**

Den tidigare forskningen visade att män talar om ytliga ämnen och går inte in på djupet. Här analyseras vilka samtalsämnen som ges utrymme och hur dessa tematiseras. Här analyseras till exempelvis förekomsten av ämnen kopplade till prestation, arbete, kropp, sexualitet och relationer. Fokus ligger på hur vissa ämnen prioriteras medan andra marginaliseras och hur detta kan relateras till hegemoniska ideal om rationalitet, självständighet och heteronormativitet.

## 5.6. Validitet och reliabilitet

Begreppsvaliditeten syftar på att studiens teoretiska grund översätts till operationaliseringar, det vill säga hur studien avser att använda teorin för att analysera empirin (Esaiasson m.fl. 2024). I denna studie används en etablerad metod, CDA, där Fairclough (1992, s. 29) menar att analysen alltid är tolkande och situerad, vilket innebär att forskaren inte kan inta en neutral position utanför diskursen. Validitet säkerställs därför genom att analysen systematiskt relateras till det teoretiska ramverket som studien använder och att kopplingen mellan text, diskursiv praktik och social praktik tydliggörs i enlighet med den tredimensionella modellen. Det gör jag i studien genom att lyfta de analyskategorier som är grunden till min analys. Vidare måste jag beakta min egna kulturella och sociala kontext som kan påverka min analys och ha den i åtanke.

Enligt Esaiasson m.fl. (2024, s. 131) står reliabilitet för studiens tillförlitlighet. Det är viktigt att studiens analytiska verktyg och processer är noggranna och transparenta för att man ska kunna testa studiens reliabilitet genom att replikera studien för att nå samma resultat (Esaiasson m.fl. 2024, s. 131). I denna studie har jag presenterat tillvägagångsätt och val av empiriskt material. Vidare presenteras transkriptionerna och min dokumentation i form av bilagor i slutet på studien. Jag har presenterat analyskategorier och beskrivit vilken roll de har i min analys. För att undvika bias har jag haft ett reflexivt förhållningssätt till materialet som analyserats. Det innebär att analysen har fokuserat på hur maskulinitet framställs i materialet genom språkliga resurser och inte värderat innehållet i termerna rätt och fel.

Kritisk diskursanalys (CDA) har under de senaste decennierna etablerat sig som ett inflytelse-rikt forskningsfält, men har samtidigt varit föremål för kritik. Enligt Breeze (2011, s. 494) riktas kritiken såväl mot dess epistemologiska grund som dess metodologiska praktik. CDA har kritiserats för att vila på normativa och delvis icke problematiserande antaganden om makt och ideologi, där den kritiska positionen ofta tas för given snarare än att den teoretiskt rättfärdigas. För att tydliggöra menar Breeze (2011, s. 515) att många av de inom forskningsfältet redan intar en kritisk position innan analysarbetet genomförs och därmed undersöker man inte utan bekräftar snarare. För det andra har de metodologiska bristerna påtalats, särskilt rörande selektiva empiriska data, begränsad representativitet och otillräcklig redovisning av analytiska procedurer (Breeze, 2011).

För att möta kritiken vill jag först lägga fram att jag är tydlig och transparent med mina metodologiska val och tillvägagångssätt i studien, vilket visar läsaren hur analysen har gått till. För det andra vill jag presentera mig själv för att vara transparent med min relation till det som denna studie avser att undersöka. Jag är en 31 årig man som lyssnar på podcasts varje vecka. Det jag lyssnar på och min algoritm tenderar att visa innehåll inom genren sport, historia, true crime och politik. Innehållet jag analyserar i denna studie är något som jag inte konsumerar. Jag är en cis-man och har under alla mina år varit del av homosociala grupper inom många olika kategorier, till exempel fotboll och internet. Detta kan i sin tur leda till att mina tolkningar i min analys påverkas av min kulturella och sociala kontext. För att vara tydlig med hur jag har tolkat innehållet har jag redovisat mina analytiska kategorier samt visat på tillvägagångssättet med hjälp av bilagorna i slutet på studien.

## **5.7. Etiska överväganden**

Användningen av material skapat på internet av influencers i forskning är ett förhållandevis nytt fenomen och har aktualiserat ett antal forskningsetiska frågeställningar. Enligt Vetenskapsrådet (2024, s. 69) innebär det faktum att en individ publicerar innehåll öppet inte per automatik att denne har samtyckt till att materialet används i forskningssyfte. Bedömningen bör i stället utgå från den publicerande personens rimliga förväntningar på hur innehållet kan komma att användas.

I denna studie har det empiriska materialet hämtats från öppna och offentliga tillgängliga konton, där det tydligt framgår att innehållsskaparna aktivt sprider sitt material till en bred publik. Studiens syfte är inte att granska eller värdera enskilda individers privatliv, utan att analysera och diskutera hur maskulinitet konstrueras och representeras genom mäns språkbruk i podcasts.

De forskningsetiska principerna har genomgående beaktats i studiens samtliga faser. Vetenskapsrådet (2024) beskriver att ta etiskt ansvarstagande i en studie krävs det att forskaren är tillförlitlig, ärlig, respektfull och ansvarsfull. I syfte att säkerställa god forskningssed och hög vetenskaplig kvalitet har metodologiska val och analytiska ställningstagande redovisats. Transparens har eftersträvat i urvalsprocessen, tolkning av materialet och potentiella faktorer som kan ha påverkat studiens genomförande och resultat har synliggjorts. Avslutningsvis tar jag som forskare ansvar för att analys och diskussion genomförs systematiskt, noggrant och med respekt för de individer vars innehåll utgör studiens empiriska grund.

## 6. Resultat

De tre första rubrikerna av resultatkapitlet behandlar de tre olika podcast avsnittet där varje avsnitt får en egen rubrik. Under varje rubrik kommer analysen utgå från de analytiska kategorierna som presenterats tidigare i studien samtidigt som semiotiken där de denotativa och konnotativa betydelseerna även kommer att beskrivas.

### 6.1. Podcastavsnitt 1: Svara på frågor

I det första analyserade podcastavsnittet är det tre manliga deltagande medlemmar i en humorgrupp som diskuterar olika hypotetiska dilemman och vardagliga situationer. Frågorna som ställs är tagna från lyssnare och de diskuteras gemensamt av humorgruppen. I detta avsnitt presenterar de bland annat frågor om vad man bör göra om en vän bokar tågbiljetter fel och därefter kräver pengar av gruppen, samt om det kan vara försvarbart att fuska på ett prov för att göra sin föräldrar stolta.

Samtalet inleds dock med en diskussion kring en viral händelse inom curling, där en kanadensisk spelare anklagas för att ha rört vid en curlingsten under en match. Händelsen används som utgångspunkt för ett längre humoristiskt inslag i podcasten. Avsnittet växlar mellan humoristiska berättelser, spontana sidospår och diskussioner kring lyssnares frågor.

#### 6.1.2. Lexikala markörer och språklig stil

Ett tydligt drag i podcastavsnittet är användning av svordomar, slang och informella uttryck. Ett återkommande exempel är uttrycket ”fuck off”, vilket upprepas flera gånger i dialogen mellan medlemmarna. Det används även ord som ”Butthurt”, ”Cracked”, ”Shit”, ”Liksom” och ”Käften”.

På den denotativa nivån fungerar uttrycket ”fuck off” som en uppmaning till någon att försvinna eller sluta med ett visst beteende. I många sammanhang kan formuleringen uppfattas som aggressiv eller avvisande. I podcastens kontext används uttrycket dock inte bokstavligt utan i stället förekommer det som en humoristisk respons där medlemmarna skämtsamt använder uttrycket, detta märker man genom hur de andra medlemmarna skrattar som reaktion och att samtalet fortsätter ha sin skämtsamma ton.

På den konnotativa nivån kan användningen av svordomar, slang och informella uttryck förstås som en språklig markör för informell gemenskap mellan medlemmarna. Genom ett grovt och informellt språk signalerar medlemmarna en distans till mer formella normer för kommunikation. Uttrycken fungerar därmed inte enbart som förstärkningar av yttranden utan också som en del av den sociala stil som etableras i samtalet.

Detta blir särskilt synligt i en sekvens där uttrycket upprepas i snabb följd och i direkt respons till en annan medlems yttrande:

1: Okej. Dag ett av att få min fråga till vad.

2: Shit. Ibland sätter man det första försöket.

1: Vill inte vara anonym. Mitt namn är Lea. Jag undrar vad ni hade gjort om ni och era fyra kompisar skulle åka hela vägen från Lund till Stockholm för att kolla på en match. När jag får min tågbiljett skickad till mig ser jag att hemresan är bokad på datumet vi ska dit. Och ditresan är bokad på datumet vi ska hem. Hon har alltså bokat helt fel

2: Fuck off

1: Utan återbetalningsskydd.

2: Åh nej, fuck off.

1: Hon ber nu oss alla att betala för våran del av alla fyra resor nu då hon säger att det inte var hennes fel. Vad ska jag göra? Ska jag betala tillbaka henne? Eller bara betala för de tågresorna jag kommer åka?

3: Det här är ju en väldigt jobbig situation.

Språkbruket präglas också av överdrifter och orimliga påståenden. Ett exempel är när en medlem beskriver en curlingmatch och påstår att Sverige ledde med ”100–0 i curling”.

På den denotativa nivån beskriver yttrandena en orimlig matchsituation. Eftersom ett sådant resultat inte är realistiskt fungerar formuleringen som en tydlig överdrift. På den konnotativa nivån kan denna typ av överdrift förstås som ett humoristiskt retoriskt grepp där absurditeten i formuleringen skapar komik. Överdriften signalerar samtidigt att berättelsen inte ska tolkas bokstavligt utan är en del av ett humoristiskt narrativ.

### 6.1.2. Emotionell positionering och affektiva uttryck

Samtalet innehåller flera affektiva uttryck där medlemmarna uttrycker irritation eller frustration. Ett exempel är när en deltagare beskriver den kanadensiska spelaren som ”den klåfingriga lilla råtтан”.

På den denotativa nivån är detta en förolämpande beskrivning av en individ. Formuleringen använder nedvärderade metaforer för att skapa en negativ bild av personen, och det för att ordet råtта används som ett sätt att avhumanisera kanadensaren. På den konnotativa nivån framstår uttrycket dock främst som ett humoristiskt grepp där medlemmarna överdriver sin irritation för att förstärka berättelsens komiska karaktär. Den emotionella positioneringen blir därmed performativ. Medlemmarna iscensätter ilska eller frustration men gör det inom ramen för ett humoristiskt berättande.

Denna typ av affektiva uttryck används emellanåt genom avsnittet, där medlemmarna uttrycker känslor över en situation men formulerar de samtidigt i humoristiska termer. Detta gör de exempelvis genom att återknyta till curlinghistorien och skämta om att ett ”kanadensiskt klåfinger” kan ha orsakat bokningsfelet när de diskuterar tågbiljettsfrågan men också att de inte behandlas som genuina känslouttryck utan de alla skrattar tillsammans och behandlar det som humoristiska inslag.

I denna sekvens kan man ta del av medlemmarna genom upprepade skämtsamma och förolämpande benämningar konstruerar en gemensam förståelse genom ett återkommande uttryck:

1: Kanada. Han åker där. Den lilla kanadensiska råtтан.

3: Ah , alltså bara när jag hör ordet kanadensare. Alltså det är så rosenrasande. Den klåfingriga lilla råtтан.

2: Alltså verkligen.

3: Vilket klåfinger.

2: Berätta vad han gjorde. Berätta vad den lilla klåfingriga råtтан gjorde.

1: Den lilla klåfingriga råtтан. Han glider där med sin curlingsten. Över is. Du behöver inte säga mer x. Det är inte det som är fel. Att han försöker.

2: Nej okej. Jag tänkte såhär. Ja fy fan. Hur kan han göra något sånt?

### **6.1.3. Turtagning, talutrymme och interaktionell dominans**

Interaktionen i podcastavsnittet präglas av ett snabbt tempo där medlemmarna ofta bygger vidare på varandras yttranden. Samtalet utvecklas genom korta repliker där deltagarna reagerar på varandras formuleringar och tillsammans utvecklar berättelser och skämt.

På den denotativa nivån framstår detta som en dialog där deltagarna turas om att bidra till samtalet och kommentera varandras yttranden. Talutrymmet fördelas relativt jämnt mellan deltagarna, även om vissa längre berättelser introduceras av en enskild talare.

På den konnotativa nivån kan denna interaktionsform förstås som en praktik där gruppgemenskap etableras genom gemensamt berättande. När medlemmarna snabbt reagerar på varandras kommentarer signalerar de att de delar en gemensam humoristisk referensram. Ett exempel på detta är hur berättelsen om curlinghändelsen successivt utvecklas genom att deltagarna tillsammans bygger vidare på narrativet och skapar allt mer överdrivna scenarier kring situationen.

### **6.1.4. Humor, ironi och homosocial positionering**

Humor utgör ett centralt tema i podcastavsnittet och fungerar som en mekanism för att etablera gemenskap mellan medlemmarna. Skämten bygger ofta på överdrifter, absurda scenarier och ironiska kommentarer.

På den denotativa nivån består humorn i samtalet av berättelser om curling händelsen samt diskussioner kring olika vardagliga dilemman. Samtalet innehåller även återkommande skämt där deltagarna bygger vidare på tidigare formuleringar. På den konnotativa nivån kan humorn förstås som en social praktik där deltagarna positionerar sig i relation till varandra. Genom att gemensamt utveckla skämt och repetera humoristiska formuleringar etableras en interaktion där deltagarna framstår som en sammansvetsad grupp. Humorn fungerar därmed inte enbart som underhållning utan också ett sätt att skapa och upprätthålla sociala relationer mellan medlemmarna.

### **6.1.5. Tematik och ämnesval**

Tematiskt rör sig samtalet mellan olika typer av ämnen. På den denotativa nivån diskuteras dels en aktuell sporthändelse inom curling, dels olika vardagliga dilemman som skickats in av lyssnare. Dessa frågor handlar exempelvis om ansvar i vänskapsrelationer och hur man bör agera i situationer där någon gjort ett misstag.

På den konnotativa nivån fungerar dessa ämnen dock främst som utgångspunkter för humoristiska resonemang. Den ursprungliga frågan eller händelsen blir ofta mindre central än de skämt och berättelser som utvecklas kring den. Ämnena berörs ytligt och medlemmarna väljer att använda frågorna som narrativa startpunkter för deras humoristiska inslag.

## **6.2. Podcastavsnitt 2: Otrohet**

I det andra analyserade podcastavsnittet är det en humorgrupp på tre manliga medlemmar som för ett humoristiskt samtal om aktuella fenomen, personliga erfarenheter och vardagliga situationer. Avsnittet inleds med att deltagarna diskuterar musik och Justin Biebers senaste album, vilket snabbt övergår i ett längre resonemang kring en viral händelse där ett par har blivit påkomna med otrohet under en konsert.

Under avsnittets gång rör sig samtalet mellan flera olika ämnen. Förutom diskussionen om otrohet behandlas exempelvis relationer, sociala medier, ekonomiska influencers och vardagliga funderingar kring matvanor och sociala situationer. Samtalet präglas av ett snabbt tempo där medlemmarna kontinuerligt bygger vidare på varandras yttranden genom humor, ironi och överdrifter.

### **6.2.1. Lexikala markörer och språklig stil**

Ett tydligt drag i podcastavsnittet är användningen av grovt, informellt och sexualiserat språkbruk. Redan i avsnittets inledning används uttryck som ”Motherfucker in the house”, och längre fram i samtalet förekommer återkommande ord och uttryck med explicit sexuell innebörd, såsom ”knulla”, ”avsugning”, ”det fingras till höger och vänster” och ”hur många gånger i månaden har du sex?”.

På den denotativa nivån fungerar dessa ord som direkta benämningar på sexuella handlingar eller som grova förstärkningsord i samtalet. Det är ett språk som är rakt, explicit och utan omskrivningar. I andra sammanhang hade denna typ av vokabulär kunnat uppfattas som vulgär eller gränsöverskridande.

På den konnotativa nivån fungerar detta språkbruk dock som en stilmarkör för den typ av informell och ”grabbig” samtalsmiljö som deltagarna skapar tillsammans. Genom att tala om sexualitet i dess raket etableras en jargong där det explicita i sig blir en del av det humoristiska.

Det sexualiserade språkbruket signalerar därmed både intimitet mellan deltagarna och en distans till formella normer för hur känsliga eller privata ämnen bör uttryckas.

I sekvensen nedan kan man ta del av hur medlemmarna tillsammans konstruerar en berättelse kring paret som blev ertappade på Coldplay konserten där de använder ett sexualiserat språkbruk:

2: H&R Giving Head.

3: Exakt. Och nej men ni är trötta på det där. Det är ett jävla liv där hemma och ni känner. Ni får aldrig ligga och det är bara strul hela tiden. Men däremot. Varje gång du kommer till företaget. Som är börsnoterat och stort och fint.

1: Aa

3: Så träffar du en tjej där som du verkligen tycker om. Som är assistent.

1: Mm

3: Och så tänker du. Nej fan. Ska vi ta och knulla lite på kontorstolen? Ja vi gör det.

1: Kontorstolen?

3: Så de gör det några gånger. Och sen. Så bestämmer de sig för att åka på konsert ihop.

1: [Aa]

2: [Mm]

3: Och då tänkte de. Coldplay. Det där. Det är ett jäkla bra band-

2: Det är mycket folk. Ingen kommer se oss.

3: Nej precis. Vi smälter in där bland 70–80 tusen.

1: Mm

3: Så vi står. Vi tar en parkett som ligger på sidan där-

1: Smart. Smart

3: Ingen kommer se oss. Alltså vi kan bara mysa. Och ha det gött. De åker till konserten. De tar någon öl. Det blir en avsugning på toaletten. Och det fingras till höger och vänster. De ställer sig där. Köper popcorn-

Språkbruket innehar också engelska inslag, slang och vardagliga uttryck genom samtalet, exempelvis ”swag”, ”biebs” och andra olika halvenglicismer i samtalet. På den denotativa nivån är detta ord hämtade från populärkulturella och digitala sammanhang. På den konnotativa nivån förstärker dessa inslag podcastens medlemmars ungdomliga och mediala stil, där språket är knutet till en samtida populärkulturell miljö.

### **6.2.2. Emotionell positionering och affektiva uttryck**

Samtalet innehåller flera affektiva uttryck, men dessa presenteras nästan alltid i en överdriven eller ironisk form. Ett exempel är när medlemmarna diskuterar det paret som påstås varit otrogna där de beskriver situationen som både dramatisk och humoristisk. De uttrycker fascination, förvåning och skadeglädje, men gör det inom ramen för ett humoristiskt berättande. Ett annat exempel är när en av medlemmarna uttrycker att det är ”gött” för den partnern som blivit bedragen, att få otroheten på ”svart och vitt”.

På den denotativa nivån uttrycks här känslor kopplade till svek, avslöjande och lättnad. Samtalet rör alltså ett ämne som skulle kunna behandlas med allvar och empati, men istället används för humoristisk berättelse.

På den konnotativa nivån sker dock en tydlig emotionell förändring där det känslomässigt laddade ämnet istället förs till föremål för humoristisk berättande. Medlemmarna positionerar sig inte främst som moraliskt dömande eller empatiska, utan snarare som kommentatorer som använder situationen för att skapa humor. Det innebär inte att affekten saknas, utan den syns genom ironi och distans.

Ett liknande mönster syns när deltagarna diskuterar andra personer i materialet, till exempel ekonomiska influencers eller en kompis sexliv. Där förekommer fascinationen och förvåningen igen men även här behandlas känslorna genom skämt, överdrifter och ironi. Känslorna blir därmed inte privata eller sårbara, utan socialt spelbara inom samtalet.

### **6.2.3. Turtagning, talutrymme och interaktionell dominans**

Interaktionen i podcastavsnittet kännetecknas av snabb turtagning, återkommande avbrott och ett samtalsmönster där deltagarna kontinuerligt bygger vidare på varandras resonemang. När ett scenario introduceras, exempelvis berättelsen om konsertkameran och det otrogna paret, utvecklas det genom att de andra medlemmarna lägger till nya detaljer, ställer frågor eller driver scenariot vidare i mer orealistisk och absurd riktning.

På den denotativa nivån framstår samtalet som en dialog där flera röster bidrar relativt aktivt. Ingen av deltagarna håller långa sammanhängande monologer, utan talutrymmet cirkulerar mellan dem i ett relativt högt tempo.

På den konnotativa nivån kan denna samtalsform förstås som en praktik där samhörighet etableras genom kollektiv berättande. Det viktiga är inte enbart vad som sägs, utan hur deltagarna gemensamt producerar humor. Den snabba responsen visar att de delar en gemensam rytm och en gemensam förståelse för vad som är roligt. Samtidigt finns det en viss intern rollfördelning i samtalet. I vissa partier är det en medlem som introducerar ett mer utvecklat scenario, medan de andra fyller funktionen att förstärka, avbryta, kommentera eller driva vidare berättelsen. Det gör att samtalet får en karaktär av en kollektivt skapad underhållning och inte ett vardagligt ”snack” mellan gruppens medlemmar.

#### **6.2.4. Humor, ironi och homosocial positionering**

Humor är ett centralt drag i detta podcastavsnitt och fungerar som den huvudsakliga ramen för nästan hela samtalet. Särskilt tydligt är detta i de partier där medlemmarna diskuterar sexualitet, otrohet och relationer. När de exempelvis resonerar kring hur det skulle tas emot om två av de själva visade intimitet offentligt, landar resonemanget i att ”alla kommer bara garva”. Det vill säga om två av medlemmarna som är män hade offentligt gjort något intimt.

Detta kan man se framträda i en sekvens där medlemmarna skämtsamt resonerar kring ett scenario där de själva skulle framstå som ett par i en offentlig situation lik otrohetsaffären:

1: Nej men vi gör så här. Det här är intressant. Exakt samma scenario. Fast kameran kommer.

Och jag håller om x. Och liksom verkligen myser på honom.

SKRATTAR

1: (Kameran är på oss)

3: [Kameran kommer över på oss.] Och du står och suger av mig.

SKRATTAR

1: Nej.

2 Så blir det en grej världen över. Att alla suger av varandra. Så fort när den här kameran kommer.

3: Ja exakt.

1: Nej men vi håller om varandra. Och det syns liksom att vi är kära. Vad händer då?

3: Oj.

1: Blir det samma reaktion? Eller hade folk garvat och bara.

3: Folk hade ju definitivt garvat.

På den denotativa nivån beskriver deltagarna ett hypotetiskt scenario där två män framstår som ett par eller har sexuell kontakt. På den konnotativa nivån fungerar detta som ett exempel på

homosocial humor där närhet mellan män görs möjlig just genom att den ramas in som skämt. Det som sägs öppnar för en tillfällig lek med gränser kring heterosexualitet och manlig intimitet, men leken möjliggörs samtidigt genom att medlemmarna markerar att det inte ska tas bokstaveligt. Humorn fungerar därför både inkluderande och normaliserande, det vill säga att den tillåter ett visst överskridande, men bara så länge det hålls inom ramen av humor och ironi.

Ett liknande mönster syns återkommande i de sexuella skämt som sägs i samtalet. Sexualiteten används inte i första hand för att uttrycka personlig erfarenhet eller sårbarhet, utan som ett gemensamt humoristiskt material. På den konnotativa nivån kan detta förstås som en form av maskulin gemenskap där dessa typer av yttranden används för att bekräfta samhörigheten inom gruppen.

Humorn i avsnittet bygger också på att deltagarna gör det vardagliga lite mer absurt eller orealistiskt. Det gäller både berättelsen om det otrogna paret, diskussionen om ekonomiska influencers och resonemangen kring vardagliga ovanor. Genom denna humoristiska samtalsstil blir samtalet underhållande, men det etablerar också en viss maskulin samtalsstil där ironi och skämt används för att hantera alla de ämnen som lyfts i samtalet.

### **6.2.5. Tematik och ämnesval**

Tematiskt kretsar detta podcastavsnitt kring ämnen om sexualitet, otrohet, ekonomisk framgång, manliga förebilder, vardagliga ovanor och mäns kroppar och sexliv. Det är ett samtal som rör sig mellan ämnen som både är privata och offentliga, men där de mer privata ämnena nästan alltid behandlas genom humor och distans.

På den denotativa nivån behandlas exempelvis frågor om ett avslöjat otrohetsfall kan vara tur eller otur, hur offentliga personer marknadsför sig själva, hur ofta en kompis har sex och vilka märkliga rutiner människor har i vardagen.

På den konnotativa nivån kan ämnesvalen förstås som delar av en maskulin samtalsstil där sexualitet, prestation, relationer och vardagsobservationer omvandlas till material för skämt och gemenskap. Flera av ämnena ligger nära sådant som i den tidigare forskningen (Kiesling, 2007; Ohlsson, 2003; Jonsson, 2015) kopplats till mäns språkbruk, det vill säga sexualitet, konkurrens, social positionering och humor som centrala interaktionsmedel.

### 6.3. Podcastavsnitt 3: På akuten

I det tredje analyserade podcastavsnittet är det ett samtal mellan tre manliga medlemmar som är med i samma kreatörsgrupp. Samtalet inleds med en personlig berättelse där en av medlemmarna beskriver en skada och sina erfarenheter av akuten. Det utvecklas vidare till en längre diskussion om sjukhusmiljöer, patientupplevelser och sjukvårdspersonalens arbete.

Under samtalets gång skiftar ämnen, från erfarenheter av sjukvård och kroppsliga skador till reality-tv, särskilt program som *Love Island* och *Paradise Hotel*. Medlemmarna reflekterar kring hur deltagare i dessa program uttrycker sig, vilka egenskaper som lyfts fram och hur språkanvändning förändras i yngre generationer. Senare i avsnittet diskuteras även tävlingsformat i reality-tv, där frågor om pengar, konkurrens och mänskligt beteende diskuteras.

#### 6.3.1. Lexikala markörer och språklig stil

Ett tydligt drag i podcastavsnittet är användningen av ett informellt språk där svordomar, slang och vardagliga uttryck används. Redan i inledningen av avsnittet används formuleringar som ”den här jävla skiten” och ”fan, tråkigt”.

På den denotativa nivån fungerar dessa uttryck som förstärkningar av talarens yttranden. Svordomarna markerar en emotionell reaktion eller förstärker något som yttras i samtalet. På den konnotativa nivån kan språkbruket förstås som en samtalsstil som etablerar en informell och ”kompis-grupp” känsla. Genom att använda ett språk som ligger nära vardagligt språk positionerar sig medlemmarna i relation till varandra där de alla anses vara jämlika i samtalet.

Detta blir tydligt när de diskuterar sjukhus och uppskattningen för läkare och sjukvården nämns, där en av medlemmarna använder svordomar för att förstärka sitt yttrande:

3: Ja, precis.

1: Men det är förståeligt varför också.

2 Men ja, absolut. Jag har en stor, stor respekt för läkare och sjukvården. Och sjukhus är fucking nice, mannen.

3: Ja, man kommer ju inte in där gåendes. Det är ändå min, det är min lite inställning. Så jag tror inte jag vågar gå in annars.

1: Nej, men det är toppen inställning brorsan.

En annan språklig aspekt som framträder i avsnittet är hur de diskuterar engelska ord och uttryck. Medlemmarna refererar till uttryck som yngre deltagare använder sig av i reality-tv och blandar svenska med engelska. De reflekterar över om detta är ett nytt fenomen där det svenska språket håller på att utvecklas.

På den denotativa nivån handlar dessa yttranden om observationer kring språkbruk i reality-tv. På den konnotativa nivån kan diskussionen förstås som en reflektion över språkets förändring i ett globaliserat medielandskap. Växlingen mellan svenska och engelska fungerar här som en symbol för en generation som i hög grad socialiserats genom internationell media och digitala plattformar.

### **6.3.2. Emotionell positionering och affektiva uttryck**

Affektiva uttryck förekommer under samtalsgången. Ett exempel är när en av medlemmarna diskuterar personliga erfarenheter av sjukvård. Han beskriver hur väl omhändertagen han kände sig under sjukhusbesöket och uttrycker uppskattning för sjukvårdspersonalens arbete, där han jämför personalen med hjältar.

På den denotativa nivån är detta uttryck som beskriver en positiv upplevelse av vården, där medlemmen beskriver hur personalen uppträdde professionellt. På den konnotativa nivån kan dessa yttranden förstås som en positionering där deltagarna uttrycker respekt för vårddyrken och framställer sjukvårdspersonal som samhällseliga förebilder. En av medlemmarna beskriver exempelvis läkare och sjuksköterskor som "samhällets hjältar". Affektiva uttryck förekommer även i diskussionen om reality-tv. När deltagarna reflekterar över yngre generationers språkbruk eller över deltagarnas beteende i reality-tv uttrycks både fascination och viss distans, där de är kritiska. Detta visar hur affektiva uttryck i samtalet ofta används för att markera personliga värderingar i relation till fenomen som de har iakttagit.

### **6.3.3. Turtagning, talutrymme och interaktionell dominans**

Interaktionen i podcastavsnittet karaktäriseras av en turtagning där medlemmarna reagerar på varandras yttranden. Samtalet utvecklas genom att en medlem introducerar ett tema eller ämne, varpå de andra deltagarna bidrar med frågor, kommentarer eller egna erfarenheter.

På den denotativa nivån innebär detta att samtalet saknar en strikt struktur och i stället utvecklas genom spontanitet mellan medlemmarna. Ett exempel är hur berättelsen om benbrottet leder

vidare till diskussioner om sjukhusmiljöer, som i sin tur går över till reality-tv. På den konnotativa nivån kan denna interaktion förstås som ett samtal där medlemmarna gemensamt konstruerar samtalet. Genom att kontinuerligt bygga vidare på varandras yttranden skapas en känsla av samarbete och kollektivt berättande.

Detta framträder exempelvis när medlemmarna diskuterar sjukhusmiljö:

3: Nej, men just den här liksom entrén till sjukhus. Eller själva miljön och stämningen där.

2 Ja.

3: Tycker jag är. Alltså den är väl det av en anledning antar jag. Men varje gång man kliver in där tycker jag ändå att man får någon sorts. En rysande kyla över sig.

2: Ja, men det är ju hemskt ju.

1: Är det så? Ni gillar inte sjukhus.

3: Men det är väl förknippat väldigt mycket med att någon mår dåligt i samband med att man är där. Eller alltså att.

2: Ja, men alla människor runt omkring er mår ju dåligt av någon anledning.

1: Så jävla sjukt. Alltså jag älskar ju sjukhus. Det är nog mer sjukt.

Detta sätt bidrar till att etablera ett samtal där ingen av medlemmarna framstår som dominerande. Samtalet präglas av relativt jämnt talutrymme, där medlemmarna växlar mellan rollen som berättare, kommentator och lyssnare.

#### **6.3.4. Humor, ironi och homosocial positionering**

Humor är ett återkommande inslag i podcastavsnittet. När medlemmarna diskuterar benbrottet och sjukhusvistelsen skapas exempelvis humor och självironi. En medlem beskriver till exempel svårigheten med att torka sig själv på toan men också att medlemmen faktiskt har det rätt bra, tanke på att han kunde bryta båda armarna.

På den denotativa nivån framstår dessa yttranden som humor kring vardagliga problem. På den konnotativa nivån fungerar humorn som ett sätt att hantera potentiellt obekväma ämnen, som i detta fall handlar om kroppsliga begränsningar och sjukdom. Genom humor kan medlemmarna diskutera dessa ämnen utan att samtalet blir alltför allvarligt eller känslomässigt laddat.

Humor används också i diskussionerna om reality-tv och tävlingsformat. När medlemmarna exempelvis diskuterar kring hur människor skulle bete sig i tävlingar med mycket stora prispengar skapas överdrivna scenarier där människor skulle bli extrema i sin jakt på pengar, till exempel att en ökad prispott i *Paradise Hotel* kanske till och med hade lett till mord.

### **6.3.5. Tematik och ämnesval**

Podcastavsnittet behandlar flera olika teman eller ämnen som utvecklas genom samtalet. Samtalet går från ämnen som är relaterade till kropp, sjukdom och sjukhus till ämnen som rör reality-tv, beteenden i reality-tv och andra mediereleterade ämnen.

På den denotativa nivån innebär detta att samtalet rör sig mellan personliga erfarenheter och fenomen som de iakttagit. Diskussionerna om reality-tv inkluderar exempelvis resonemang kring hur deltagare beskriver sin ”typ” i romantiska sammanhang och hur språkbruket i dessa program ofta präglas av engelska uttryck.

På den konnotativa nivån kan dessa teman förstås som ett sätt för medlemmarna att reflektera över samtida populärkultur och sociala normer. Genom att diskutera reality-tv och digitala medier positionerar sig medlemmarna i relation till en yngre generation och deras sätt att kommunicera.

Senare i avsnittet diskuteras även frågor om pengar och konkurrens i reality-tv, där medlemmarna diskuterar hur stora prispengar kan påverka människors beteende. Dessa resonemang kopplar samman populärkultur med bredare frågor som handlar om mänsklig motivation, konkurrens och sociala relationer mellan människor.

## **7. Diskussion**

I detta kapitel kommer det först presenteras en diskussion kring de två frågeställningar som ställdes i början av studien. Senare i kapitlet kommer det föras en diskussion kring studiens metod och sedan avslutas kapitlet med en diskussion kring studiens implikationer för lärarprofessionen.

## 7.1. Slutsats

Syftet med studien är att undersöka hur maskulinitet framställs i svenska manliga digitala kreatörers innehåll i Podcasts. Detta med hjälp av två frågeställningar; *Vilka diskurser om maskulinitet framträder i materialet?* och *Hur framställs maskulinitet i materialet utifrån mäns språkbruk?* För att besvara dessa frågeställningar har en modell som utgår från kritisk diskursanalys använts och till hjälp har analysen senare byggts på att använda sig av denotationer och konnotationer.

### 7.1.1. Vilka diskurser om maskulinitet framträder i materialet?

Analysen visar att flera olika diskurser om maskulinitet framträder i materialet. Dessa diskurser är inte isolerade från varandra utan samspelar eller förhandlas kontinuerligt i samtalen. Sammanfattningsvis framträder framför allt tre återkommande diskurser: *Homosocial humor- och konkurrensdiskurs*, *rationell problemlösningdiskurs* samt en *flexibel maskulinitetsdiskurs*. Dessa diskurser kan förstås i relation till både tidigare forskning om mäns språkbruk och till Connells teori om hegemonisk maskulinitet.

Diskursen om homosocial humor och konkurrens framträder i samtalen genom att det används humor, ironi, överdrifter och ibland förolämpningar som centrala resurser för interaktion. Skämtandet fungerar inte enbart som underhållning utan också som ett sätt att positionera sig i relation till andra män i samtalen. Genom humor etableras både gemenskap och hierarkier i gruppen. Denna diskurs är enligt med den tidigare forskningen som visar att humor och förolämpningar ofta fungerar som centrala interaktionsmedel i manliga samtal (Ohlsson, 2003; Jonsson, 2015). Skämt kan fungera som en social mekanism där medlemmarna både testar och bekräftar sina positioner inom den homosociala gruppen. I materialet syns detta genom hur deltagarna driver med varandra, förstärker berättelser genom överdrifter och skratt samt använder humor för att hantera potentiellt känsliga ämnen. Ur ett maskulinitets perspektiv kan denna diskurs förstås som en praktik genom vilken maskulinitet kontinuerligt reproduceras i interaktion. Connell (2005) beskriver hur maskulinitet ofta konstrueras i relation till andra män genom konkurrens, statusförhandling och dominans. I materialet framträder humor som ett språkligt verktyg för denna typ av positionering, där medlemmarna i gruppen både skapar gemenskap och markerar hierarkiska relationer.

Diskursen om rationell problemlösning syftar på att i flera situationer i podcastavsnitten bemöts frågor eller problem genom resonemang som fokuserar på lösningar snarare än på emotionell

validering. Samtalen tenderar att orientera sig mot vad som bör göras i en viss situation snarare än mot hur situationen känns. Denna diskurs ligger i linje med tidigare forskning om mäns språkbruk. Tannen (1990, s. 9, 22) beskriver exempelvis hur män ofta betraktar samtal som en arena för problemlösning och statusförhandling snarare än för emotionellt stöd. Även Nordenstams (1990, s. 34) studie visar att män i högre grad orienterar sig mot fakta i samtalet. Liknande inslag kan man se i podcastmaterialet, där resonemang kring exempelvis relationer eller sociala situationer ofta formuleras i termer av strategier och handlingsalternativ. Den rationella orienteringen kan även förstås i relation till hegemonisk maskulinitet. Connell (2005, s. 164) beskriver hur västerländska könsideologier ofta konstruerar män som rationella i kontrast till kvinnor som framställs som emotionella. Denna koppling mellan maskulinitet och rationalitet innebär också ett ideal om distans till känslor, där kontroll och saklighet framställs som centrala maskulina egenskaper. När medlemmarna i podcasten positionerar sig som problemlösare kan detta därför tolkas som en diskursiv praktik som reproducerar dessa ideal.

Diskursen om flexibel maskulinitet syftar på att materialet inte helt visar att maskulinitet framställs som emotionellt distanserad. Även om emotionell återhållsamhet är ett återkommande drag i samtalen förekommer det också inslag där deltagarna uttrycker känslor, exempelvis genom personliga berättelser eller självironi. Dessa emotionella uttryck yttras dock ofta i humor eller presenteras på ett sätt som minimerar risken för att framstå som sårbar. Detta kan förstås som en diskurs där emotionell återhållsamhet fortfarande fungerar som norm, men där viss flexibilitet tillåts inom ramen för den homosociala gruppen. Liknade observationer görs i Aydins (2005) studie, där män i vissa sociala sammanhang visar större affektiv flexibilitet.

Connell (2005) beskriver att maskulinitet inte är statisk utan förändras över tid och i olika sociala kontexter. Podcastmiljön, som kombinerar en nivå av offentlighet men samtidigt en relativt informell samtalsstil kan leda till nya utrymmen för ett mer nyanserat maskulinitetsbegrepp där både emotionell återhållsamhet och affektiva uttryck förekommer.

### **7.1.2. Hur framställs maskulinitet i materialet utifrån mäns språkbruk?**

Analysen visar att maskulinitet i podcastmaterialet i stor utsträckning framställs genom specifika språkliga grepp. Dessa grepp innefattar bland annat användningen av informellt och normbrytande språk, humor och ironi som interaktionsmedel samt en samtalsstruktur där deltagarna

tar relativt stort talutrymme och använder längre repliker. Genom dessa språkliga grepp konstrueras maskulinitet som något som är förknippat med självsäkerhet, rationalitet och homo-social gemenskap.

En tydlig aspekt av hur maskulinitet framställs i materialet är genom användningen av ett informellt språkbruk som innefattar slang, svordomar och vardagliga uttryck. Denna språkliga stil bidrar till att skapa en avslappnad och humoristisk atmosfär i samtalen, samtidigt som den fungerar som ett kännetecken för autenticitet och gemenskap. Denna aspekt ligger i linje med tidigare forskning som visar att män i vissa sociala sammanhang använder slang och svordomar för att signalera tuffhet eller social tillhörighet (Norrby & Håkansson, 2010; Jonsson, 2007). I materialet kan detta tolkas som en diskursiv praktik där medlemmarna positionerar sig som både underhållande och socialt självsäkra, vilket bidrar till att konstruera en maskulinitet som framstår som spontan och självsäker.

Humor och ironi framträder i materialet genom språkliga praktiker såsom överdrifter, ironiska formuleringar och humoristiska förolämpningar. Skämten konstrueras ofta genom överdriven formulering eller ironisk distans, vilket gör det möjligt för talarna att kommentera situationer utan att fullt ut behöva ta ansvar för utsagans innehåll. Dessa språkliga praktiker fungerar som en interaktionell resurs där medlemmarna i grupperna etablerar samförstånd och gemenskap i samtalen. Kiesling (2007, s. 665) lyfter att män ofta använder skämt, förolämpningar och konkurrens som språkliga praktiker i interaktion med andra, vilket bidrar till att upprätthålla sociala relationer inom den homosociala gruppen. Ett exempel från podcastavsnitt ett i materialet är att medlemmarna på ett skämtfullt sätt förolämpar den kanadensiska curlingspelaren och hur det på något sätt sätter igång en spiral av förolämpningar mot kanadensaren, som leder till någon form av gemenskap mellan gruppens medlemmar och det skämtsamma hatet mot Kanada. I podcastmaterialet bidrar denna typ av humoristiska språkliga praktiker till att forma hur maskulinitet framställs i samtalen. Genom ironiska kommentarer, överdrifter och självironiska berättelser ger språkbruket möjligheten för medlemmarna i grupperna att beröra känsliga eller personliga ämnen utan att uttrycka dem på ett affektivt sätt. Humor fungerar därmed som ett sätt att upprätthålla en viss emotionell distans i samtalet, vilket kan kopplas till det Connell (2005) skriver om att maskulinitet är förknippat med emotionell återhållsamhet på grund av att det anses vara anti-feminint.

Ytterligare ett sätt maskulinitet framställs i materialet är genom samtalets struktur och fördelning av talutrymme. I flera delar av samtalen är det relativt långa repliker, snabba skiften mellan talarna och en del överlappande tal. Den typ av interaktion skapar en atmosfär där medlemmarna aktivt konkurrerar om utrymmet i samtalet. Denna typ av samtalsstruktur ligger i linje med tidigare studier av mäns språkbruk. Nordenstam (1990, s. 33, 37) visar exempelvis att män i samtal ofta producerar längre yttranden och i högre grad avbryter varandra, vilket kan bidra till en mer konkurrensinriktad samtalsstil. Norrby och Håkansson (2010, s. 136) lyfter att män i samtal ofta orienterar sig mot dominans och kontroll över samtalsytan. I materialet kan dessa interaktionella praktiker tolkas som en del av hur maskulinitet konstrueras i den homosociala gruppen. Genom att ta plats i samtalet, formulera långa resonemang och snabbt reagera på varandras yttranden skapas en samtalsmiljö där självsäkerhet och initiativförmåga framstår som maskulina egenskaper.

Slutligen framträder maskulinitet även genom vilka samtalsämnen som ges utrymme i materialet. Analysen visar att samtalen ofta kretsar kring teman som sport, sex, relationer, mediala miljöer, sociala situationer och vardagliga erfarenheter. När fokuset är på relationer tenderar det att fokusera på lösningar eller överdrifter och inte emotionellt stöd. Dessa ämnen behandlas dessutom med en humoristisk eller problemlösande vinkel. Denna aspekt kan relateras till den tidigare forskningen som visar att män i samtal ofta orienterar sig mot aktiviteter, händelser och problemlösning och inte emotionella eller relationsorienterade ämnen där ens emotionella liv yttras (Milles 2024, s. 63; Norrby & Håkansson, 2010, s. 136). I materialet bidrar denna tematiska kategorisering till att förstärka bilden av maskulinitet som rationell, handlingsorienterad och socialt självsäker.

## ***7.2. Metoddiskussion***

Syftet med denna studie har varit att undersöka hur maskulinitet framställs genom mäns språkbruk i svenska podcasts. För att besvara frågeställningar valdes en kvalitativ ansats i kombination med kritisk diskursanalys (CDA). Den kvalitativa metoden möjliggjorde en fördjupad analys av språkliga praktiker och underliggande betydelser i materialet. Samtidigt innebär valet av metod vissa begränsningar som är viktiga att diskutera i relation till studiens resultat.

En central styrka med den valda metoden är möjligheten att analysera språkets betydelse på flera nivåer. Genom Faircloughs tredimensionella modell kunde studien analysera både de konkreta språkliga dragen i materialet och de underliggande betydelserna och hur dessa relaterar

till diskursiva praktiker samt hur de kan förstås i relation till bredare samhälleliga maskulinitetsnormer. Detta gjorde det möjligt att inte enbart beskriva vad som sägs i materialet utan även analysera vilka föreställningar om maskulinitet som reproduceras eller utmanas genom språket. CDA lämpar sig därför väl för studier som syftar till att synliggöra relationen mellan språk, makt och ideologi.

Samtidigt innebär kritisk diskursanalys att forskarens tolkning spelar en stor roll i analysprocessen. Fairclough (1995) framhåller att diskursanalys alltid är situerad och tolkande, vilket innebär att forskaren inte kan inta en helt neutral position i analysen. I denna studie innebär det att analysen till viss del är beroende av min egen teoretiska inramning och min tolkning av materialet. För att hantera denna begränsning har analysprocessen redovisats så transparent som möjligt genom tydliga analytiska kategorier och genom att empiriska exempel används i resultatdelen.

En annan metodologisk aspekt värt att diskutera gäller studiens urval. Studien bygger på ett målstyrt urval av tre podcastavsnitt från populära svenska kreatörer. Fördelen med ett målstyrt urval är att materialet kan väljas utifrån dess relevans för studiens syfte, vilket kan bidra till en mer djupgående analys av studiens syfte (Patton, 2002). Samtidigt innebär detta att studiens resultat inte kan generaliseras till alla podcasts eller till mäns språkbruk generellt. De analyserade podcasterna representerar specifika kreatörer inom humorgenren och deras språkbruk kan därför vara färgat av genrens språkliga drag, publikens förväntningar och den samtalsstil som ofta kännetecknar podcastmediet. Resultaten bör därför förstås som analytiska exempel snarare än som representativa för mäns språkbruk i stort. Omfattningen var relativt begränsad till tre podcastavsnitt. En framtida studie skulle kunna inkludera ett större material eller jämföra olika typer av podcasts för att undersöka om liknande diskurser om maskulinitet framträder. Man kan även problematisera urvalet i form av att grupperna som valdes rör sig inom det heteronormativa och representerar inte alla män, som till exempel homosexuella eller normutmanade grupper.

Ytterligare en aspekt som är värd att diskutera är transkriberingen. I denna studie har podcastavsnitten transkriberats med fokuset på det verbala innehållet samt andra relevanta saker som pauser, överlappningar och betoningar. Transkription innebär alltid en form av tolkning där forskaren gör val kring vad som anses vara analytiskt att inkludera. Det är därför möjligt att

vissa delar av samtalen inte fullt ut återges i textform eller lyfts fram i studien. Samtidigt möjliggjorde transkriptionerna en mer systematisk analys av språkliga praktiker och gjorde det möjligt att återvända till materialet under analysprocessen.

Sist gäller det om materialets kontext. Podcasts är producerade som en medveten produkt som ska tas emot av en publik. Det innebär att språkbruket inte helt säkert motsvarar hur de vanligtvis skulle ha pratat i vardagen, utan det kan vara performativt. Dessa inslag av humoristiska inslag, ironi eller överdrifter kan vara medvetet skapade och vara en del av deras offentliga person. Men det tar inte bort relevansen att studiens syfte var att se vad för diskurser om maskulinitet som framställs och sprids i dagens medielandskap.

### ***7.3. Implikationer för lärarprofessionen***

Resultaten i denna studie visar att maskulinitet i materialet konstrueras genom språkliga praktiker, såsom humor, ironi, konkurrens och ett informellt språkbruk. Dessa språkliga praktiker fungerar inte enbart som språkliga grepp utan bidrar till att reproducera eller omförhandla normer kring maskulinitet. Eftersom unga människor i stor utsträckning konsumerar digitala medier som podcasts och sociala medier blir dessa diskurser en del av den språkliga och kulturella kontext som elever möter i sin vardag. Detta innebär att de diskurser om maskulinitet som cirkulerar i mediala miljöer även kan påverka ungdomars vardagliga interaktion och hur de ser på normer, även i skolmiljön.

För lärarprofessionen innebär detta att ett behov av att utveckla en medvetenhet om hur språk och normer samspelar i elevernas vardagliga kommunikation. Tidigare forskningen som presenterats i denna studie har visat att pojkars språkbruk i skolmiljöer ofta används för att etablera hierarkier, skapa gemenskap och markera gränser mot det som uppfattas vara feminint eller avvikande (Jonsson, 2015). Men även hur stora manliga influencers sätt att vara kan påverka hur unga pojkar i skolan betar sig där de reproducerar termer eller åsikter som de snappat upp från nätet (Sandau & Cousineau, 2025). I relation till denna studie blir det därför relevant att se hur mediala diskurser om maskulinitet kan bidra till att förstärka eller legitimera liknade språkliga praktiker i klassrummet. En implikation kan därmed bli att skolan behöver arbeta med kritisk medie- och språkmedvetenhet. Genom att analysera exempel från digitala medier kan elever ges möjlighet att reflektera över hur språk används för att konstruera identiteter, positioner och maktrelationer. Ett sådant arbete kan exempelvis integreras i svenskämnet genom kritiska

samtal om hur ett språkbruk kan fungera olika i olika sammanhang och vilka värderingar som kan ligga bakom dessa uttryck.

Vidare kan resultaten bidra till ett normkritiskt perspektiv i undervisningen. Om vissa språkliga praktiker, som har kommit fram i denna studie och påvisats i tidigare forskning, bidrar till att reproducera hierarkier mellan olika former av maskulinitet kan skolan fungera som en plats där dessa normer synliggörs och problematiseras. Genom att skapa utrymme och trygghet för diskussioner om språk, kön och makt kan lärare bidra till att elever utvecklar en mer reflekterad förståelse av hur identiteter konstrueras i sociala miljöer.

Jag vill avsluta med en personlig reflektion. I början av denna studie lyfter jag fram exempel kring ett bögskämt och ord som ”pussy” och ”klenis” för att förstärka vad som är maskulint och inte. Att vi pojkar i skolan fick yttra oss med dessa skämt, uttryck och ord formade samtidigt vår förståelse för kön och sociala relationer, det vill säga vad som var normen och inte. Det hade nog varit nyttigt för oss pojkar att få höra, diskutera och ta del av hur vårt språkbruk kan tas emot och upplevas, hur det upprätthåller sociala hierarkier och bildar ett vi-dem perspektiv.

## Referenser

- Aydin, F. (2025). Examining Gender Differences in Social Media Language. (2025). *Bulletin of Language and Literature Studies*, 2(1). <https://doi.org/10.59652/bls.v2i1.519>
- Barthes, Roland (1970). *Mytologier*. Staffanstorp: Bo Cavefors Bokförlag.
- Bengtsson, B., Bolin, G., Forsman, M., Jakobsson, P., Johansson, S., Ståhlberg P. (2022). *Medielandskap & mediekultur – en introduktion till medie- och kommunikationsvetenskap*. Liber.
- Berry, R. (2016). Podcasting: Considering the evolution of the medium and its association with the word 'radio'. *The Radio Journal International Studies in Broadcast and Audio Media*, 14 (1). pp. 722. ISSN 14764504
- Bonini, T. (2015). The 'Second Age' of Podcasting: reframing Podcasting as a New Digital Mass Medium. *Quaderns Del CAC*, 41(18), 21–30.
- Breeze, Ruth. (2011). Critical Discourse Analysis and Its Critics. *Pragmatics*. 214. 493-525. 10.1075/prag.21.4.01bre.
- Clark, H.H. (1996). *Using Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Connell, R.W. (1995). *Masculinities*. Berkeley: University of California Press.
- Eckert, P., & McConnell-Ginet, S. (2003). *Language and Gender*. Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511791147>
- Edlund, A., Erson, E., & Milles, K. (2007). *Språk och kön*. Norstedts Akademiska Förlag.
- Einarsson, J. (2009). *Språksociologi*. Studentlitteratur.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A.E. & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (Femte upplagan). Stockholm: Wolters Kluwer.
- Fairclough, N. (1995). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. London and New York: Longman.
- Fairclough, N. (1992). *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.
- Freed, Alice. (1992). We Understand Perfectly: A Critique of Tannen's View of Cross-Sex Communication. In Kira Hall, Mary Bucholtz and Birch Moonwomon (Eds.) *Locating power: Proceedings of the second Berkeley women and language conference (vol. 1)*. Berkeley: Berkeley Women and Language Group. 144-152.
- Hidarto, Anderson & Andrieza, Aryani. (2022). Gender Differences in Influencer Advertisements on Instagram: A Multimodal Perspective. *Journal of Language and Literature*. 22. 220-237. 10.24071/joll.v22i1.4095.
- Johansson, Thomas. (2005), "Den självsäkra manligheten – en myt?" i Johansson, Thomas (Red.), *Manlighetens omvandlingar: Ungdom, sexualitet och kön i heteronormativitetens gränstrakter*. Daidalos, Göteborg.

- Jonsson, R. (2007). *Blatte betyder kompis – om maskulinitet och språk i en högstadieskola*. Ordfront.
- Jonsson, R. (2015). *Värst i klassen – Berättelser om stökiga pojkar i innerstad och förort*. Ordfront.
- Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur
- Karjo, C. H., & Wijaya, S. (2020). The language features of male and female beauty influencers in YouTube videos. *English Review: Journal of English Education*, 8(2), 203-210. doi: 10.25134/erjee.v8i2.2593.
- Kiesling, S. (2007), Men, Masculinities, and Language. *Language and Linguistics Compass*, 1: 653-673. <https://doi.org/10.1111/j.1749-818X.2007.00035.x>
- Machin, D., & Mayr, A. (2023). *How to do critical discourse analysis: A multimodal introduction*. (Vols. 1-0). SAGE Publications, Inc., <https://doi.org/10.4135/9781036212933>
- Medieakademin. (19 februari 2026). Maktbarometern. <https://medieakademin.se/maktbarometern/>
- Milles, K. (1999). ”Att Vara Man På mötet - Skapandet Av Den Gode Medarbetaren”. *Tidskrift för Genusvetenskap* 20 (2):60-67. <https://doi.org/10.55870/tgv.v20i2.4480>.
- Milles, K. (2024). *Språk och kön*. I E. Sundgren (Red.), *Sociolingvistik* (3 uppl., s. 110 – 127). Liber.
- Norrby, C., & Håkansson, G. (2010). *Introduktion till sociolingvistik*. Studentlitteratur.
- Norrby, C. (2014). *Samtalsanalys – Så gör vi när vi pratar med varandra*. Studentlitteratur.
- Nordenstam, K. (1990). ”Hur Talar Kvinnor Och män till Vardags?” *Tidskrift för Genusvetenskap* 11 (1):32-42, 60. <https://doi.org/10.55870/tgv.v11i1.5239>
- Ohlsson, M. (2003). *Språkbruk, skämt och kön : Teoretiska modeller och sociolingvistiska tillämpningar* (PhD dissertation, Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet). Hämtad från <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-3486>
- Parks, G., Russo, D., & Simon, J. (2021). *New Media Masculinities: How YouTube Influencers Incubate Masculine Ideologies and Mentor Males Through Gender Role Conflict/Stress*. Rowman & Littlefield. <https://doi.org/10.17615/gct0-9t52>
- Patton, M.Q. 2002. *Qualitative research & evaluation methods* 3. ed. Sage Publications.
- Sandau, E. L., & Cousineau, L. S. (2025). ‘Trying to talk white male teenagers off the alt-right ledge’ and other impacts of masculinist influencers on teachers. *Gender and Education*, 37(5), 595–610. <https://doi.org/10.1080/09540253.2025.2515863>
- Tannen, D. (1990). *You Just Don't Understand: Women and Men in Conversation*. New York: William Morrow